Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA 2005. X. évfolyam, 6. szám. Szeptember–október

„Van miért hálát adnunk"
Schönborn bíboros Munkácson a jubileumi év lezárása alkalmából (2-3. o.)

„Szimpatikus káosz és karnevál"
Kárpátaljaiak a Kölni Világifjúsági Találkozón (5-7. o.)

„Szinyákról fúj a szél..."
III. Kárpátaljai Gitáros Tábor (8. o.)

A Kobila lábánál
Ministránstábor Gyertyánligeten (9. o.)

„Aki szeret, az énekel"
III. Egyházi Énektábor Kerekhegyen (10. o.)

„Isten a szépség, Isten a jó"
Roska Péter atya lelkigyakorlata Ungváron (11. o.)

„A világnak Krisztus kell"
Hitoktatók találkozója Munkácson (11. o.)

Legyen gondotok a szegényekre
Felszentelték a Szent Erzsébet Napközi-otthont (12. o.)

Hálaadás és könyörgés
Egyházmegyei zarándoklat Máriapócsra (13. o.)

Évtizedek óta először
Ferences örökfogadalom Nagyszőlősön (15. o.)

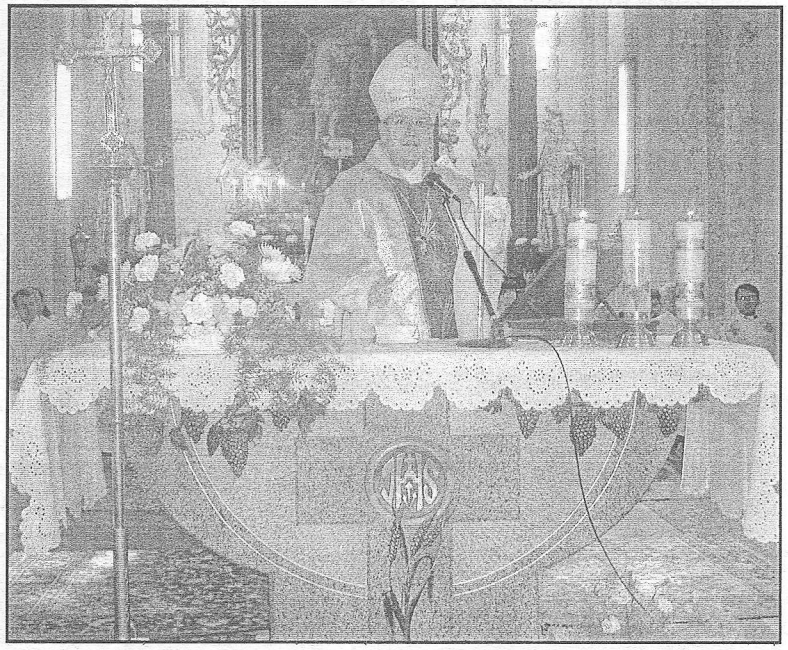
Mit jelent a „magyar Mindenszentek"?
Magyar szentek és boldogok emléknapja (18. o.)

A kiengesztelődés apostola – az egység vértanúja
Emlékezés Roger testvérre (20. o.)

Hogy ne őrölje fel lelki békénket
Haragunk feldolgozása (22. o.)

Aki elveszi és elviszi a világ bűneit
A megbocsátásról (23. o.)

Jubileumi ünnepség a székesegyházban

Kárpátaljai fiatalok a kölni világtalálkozón

A TARTALOMBÓL:

Christoph Schönborn bécsi bíboros érsek Munkácson . . . .2-3. o.
Imaoldal . . . . . .4. o.
Ifjúsági Világtalálkozó Kölnben . . . . . .5-7. o.
III. Kárpátaljai Gitáros Tábor 8. o.
Ministránstábor Gyertyánligeten9. o.
III. Egyházi Énektábor . . . .10. o.
Roska Péter lelkigyakorlata. 11. o.
Megújult a munkácsi Szent Erzsébet Napköziotthon . . .12. o.
Egyházmegyei zarándoklat Máriapócsra . . . . . .13. o.
Tanévnyitó a Munkácsi Szent István Líceumban . . .14. o.
Ferences örökfogadalom Nagyszőlősön . . . . . .15. o.
Hírek, felhívások . . . . .16-17. o.
Magyar „Mindenszentek" . .18. o.
Életige, november . . . . . .19. o.
Megölték Roger testvért .20-21. o.
Tudjuk-e azt, hogy miért is haragszunk? .22. o.
A megbocsátásról . . . . . .23. o.
Dürer, a német Leonardo24-25. o.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Cserbánics Adrienn, Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Mira u. 5.
Tel./fax: 8231-31921
E-mail: sajto@mrke.mk.uz.ua

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
Roman Povch nyomdájában, Ungváron

A jubileumi év lezárása

„Van miért hálát adnunk"

Christoph Schönborn bécsi bíboros, érsek Munkácson

Egyházmegyénkben több mint egy évig készültünk arra, hogy méltón ünnepelhessük meg a székesegyház felszentelésének 100. évfordulóját. Mint arról újságunkban folyamatosan hírt adtunk, 2004. augusztus 7-étől kezdődően (ezen a napon múlt 100 éve, hogy megáldották a székesegyház alapfalait) Majnek Antal megyéspüspök atya jubileumi évet rendelt el egyházmegyénk számára. II. János Pál pápa egész évre búcsúkat engedélyezett az egyházmegye hívei számára a jubileumi év lelki eseményei kapcsán. A lelki készületen kívül a székesegyház külső restaurálását is megkezdték, mely azonban sajnos csak részben fejeződött be a jubileumi évet lezáró ünnepségig.

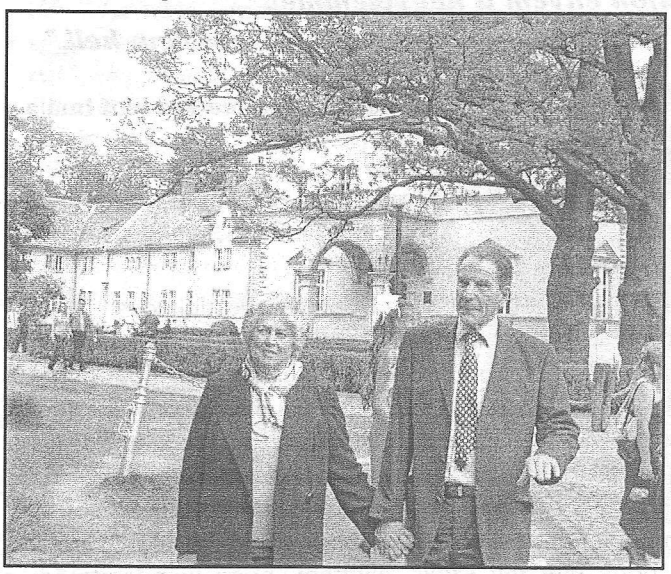
Mint arról annak idején hírt adtunk, a jubileumi év nyitó szentmiséjét 2004. augusztus 8-án Marian Jaworski lembergi bíboros, érsek tartotta, majd a jubileumi ünnepségek keretében több főpásztor is meghívást kapott egy-egy jelentősebb alkalom vezetésére: Schönberger Jenő szatmári püspök, Milan Sásik munkácsi görög katolikus püspök, Ivan Jurkovic, Ukrajna új apostoli nunciusa, aki ünnepélyesen felszentelte a székesegyház új oltárát, 2005. január 6-án pedig Erdő Péter, Magyarország prímása látogatott el Munkácsra és Kárpátalja több helységébe, megörvendeztetve a magyar és más nemzetiségű híveket, akik nagy örömmel fogadták a magyar egyház főpásztorának első kárpátaljai látogatását.

A jubileumi év lezárására 2005. szeptember 24-én, szombaton került sor, a székesegyház felszentelésének 100. évfordulóján. Majnek Antal munkácsi

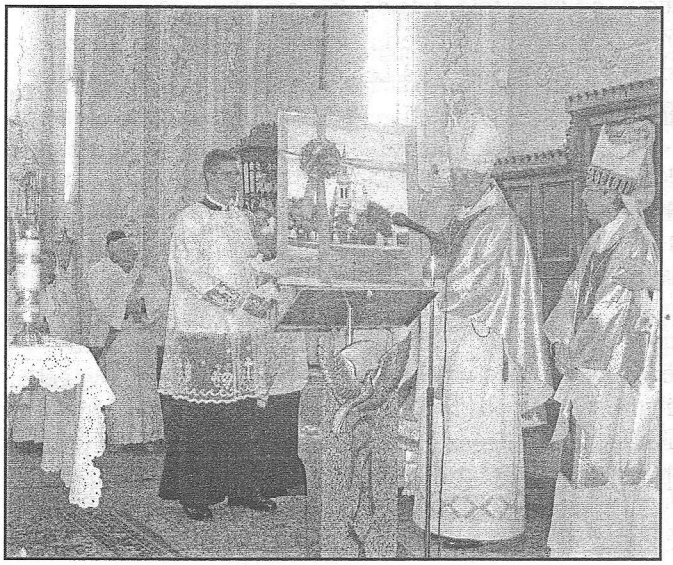
megyéspüspök meghívására Christoph Schönborn bécsi bíboros, érsek Munkácsra érkezett, hogy a jubileum alkalmából bemutassa az ünnepi szentmisét.

Meghívásának egyik oka az volt, hogy a bíboros családja Munkács környékéről származik, s annak idején az ő egyik rokona – az ünnepségen szintén jelenlevő Schönborn gróf nagyapja – jelentős összeggel támogatta az új templom felépítését.

Schönborn gróf és felesége a beregvári kastély előtt

A szentmise elején Majnek Antal püspök atya köszöntötte a bíborost, megemlítve, hogy a napokban ünnepli püspökké szentelésének 14., illetve érseki beiktatásának 10. évfordulóját, s így érte is imádkozunk a szentmisében. Köszöntötte továbbá az egyházmegye papjait és az ide zarándokló híveket, valamint a megjelent vendégeket: Milan Sasik munkácsi görög katolikus püspököt és több papját, a görög katolikus híveket, Gulácsy Lajos nyugalmazott református püspököt, a megyei és a városi közigazgatás képviselőit, az egyházi ügyekkel foglalkozó megyei vezetőt, Andreas Wenningert, az Osztrák Nagykövetség lembergi kultúrattaséját, dr. Mészáros Ferencet, a magyarországi Miniszterelnöki Hivatal egyházi ügyekért felelős államtitkárának helyettesét, Milován Sándort, a

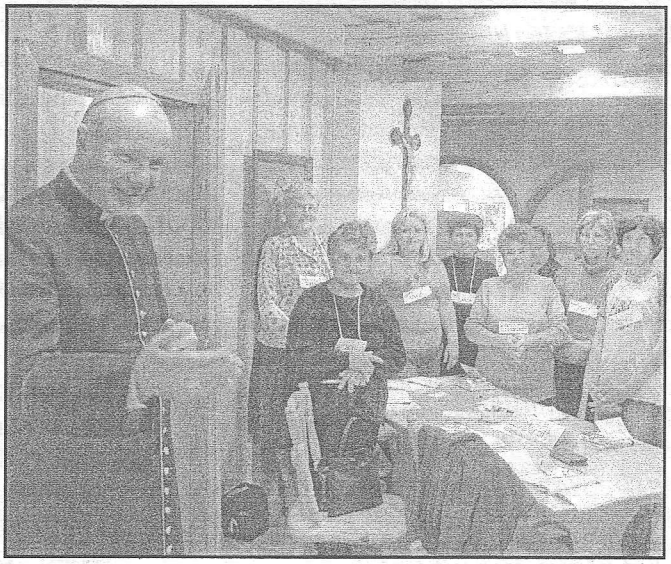

Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnökhelyettesét, dr. Orosz Ildikót, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusok Szövetségének (KMPSZ) elnökét, a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Főiskola vezetőjét, valamint Schönborn grófot, aki még Kárpátalján, Beregváron született és feleségét, akik a bíborossal együtt érkeztek Ausztriából. Majd állami részről is köszöntötték a bíborost.

A szentmise elején a bíboros atya magyarul és ukránul köszöntötte a híveket: „Dicsértessék a Jézus Krisztus!" Beszédéből látszott, hogy ismeri Kárpátalja történetét, s buzdító szavakkal fordult a hívekhez. „Van miért hálát adnunk, és van mit kérnünk" – mondta az elmúlt évtizedek üldöztetésére és a modern világ kihívásaira utalva.

A bíboros még péntek este érkezett a Munkács melletti Schönbornba (régi nevén Nove Szelo, ma már ukrán neve is Shenborn), ahol a német plébános, Burkhard Nogga atya és az ottani hívek vendéglátását élvezte. Szombaton, a szentmise után pedig ellátogatott Szinyákra, majd megtekintette Beregvárt, ahol a Schönborn-család ősi kastélya áll, s amelyben ma szanatórium működik.

Christoph Schönborn bíborosnak, mint elmondta, nagy élményt jelentett, hogy életében először ellátogathatott családja származási helyére, s most ő vezethette a centenáriumi ünnepségen a szentmisét abban a templomban, melynek építésében rokona olyan nagy szerepet vállalt. Majnek Antal püspök atya ajándékai között egy emlék-

Schönborn bíboros Szinyákon, az V. Kárpátaljai Női Cursillo résztvevőivel

plakett is szerepelt, mely a székesegyház centenáriuma alkalmából készült. Arra kérte a bíboros atyát, őrizze meg a Munkácsi Egyházmegyét emlékezetében és imádságaiban. Christoph Schönborn bíboros pedig a máriapócsi kegykép másolatát hozta el ajándékul, melynek eredetijét Bécsben őrzik.

A szeptember 24-ei ünnepséggel lezárult a jubileumi év a Munkácsi Egyházmegyében. „Az ünnepi hálaadásban ki akartuk fejezni köszönetünket Istennek az elmúlt 100 év minden kegyelméért, és áldását kérni a következő esztendőkre is" – mondta a szentmisén Majnek Antal püspök.

Pápai Zsuzsanna

„Fogadd el, Uram, szabadságomat, fogadd el egészen,
Vedd értelmemet és akaratomat, emlékezésem.
Mindazt, amim van és ami vagyok, Te adtad ingyen,
Én visszaadok, Uram, visszaadok egyszerre mindent.
Legyen fölöttünk korlátlan úr rendelkezésed,
Csak egyet adj meg ajándékul: szeretnem Téged.
Csak a szeretet maradjon enyém a kegyelemmel,
És minden, de minden gazdagság enyém, más semmi nem kell."

Szent Ignác *Suscipe Domine* kezdetű imája

Sík Sándor:

Kézrátevés

Azelőtt tudtam, ki vagyok,
Most nem tudom.
Akartam is, sokat, nagyot,
S ma hányszor cserben nem hagyott
Öreg lovam, rozsdát fogott
Akaratom!

Embereket is, arcokat,
Ki jó, ki rossz?
Akárcsak édes magamat,
Úgy ismertem mindnyájukat,
És tudtam is, mi a szabad?
Mi a tilos?

Bizony, hogy most nem kérdezem,
Ki rossz, ki jó?
Mindenkinek testvéresen
Elébenyújtom két kezem,
Én felperes már sohasem,
Hát még bíró!

Két kézen át amit tudok,
Vajmi kevés!
Tudni kevés, érteni sok,
Mindnyájunk arcán ott sajog,
Mindannyiunkkal köz kapocs:
A szenvedés.

Több és nagyobb ez a kevés,
Mint bármi más:
Ez a Krisztus-kézrátevés,
Mindnyájunkért engesztelés,
Embernek emberrélevés,
Megújulás.

Roger testvér

Taizé forrásai

részletek

A kiengesztelődés a szív tavasza. Amikor késlekedés nélkül kiengesztelődünk, magával ragad a fölfedezés: a saját szívünk változott meg általa. Mit is tehetsz, ha elhatározod, hogy megszünteted az elhidegülést egy személlyel kapcsolatban, és fölkeresed a veled szembenállókat, ezt mondva: „eljöttem, hogy kiengesztelődjünk", és ők azzal utasítanak vissza, hogy „szó sem lehet róla"? Lesz-e bátorságod újra nekivágni? Az elszigetelő bizonytalanságot félretéve odafordulsz-e azokhoz, akik visszautasítottak, hogy újra így szólj: „eljöttem, hogy kiengesztelődjünk"? És ha ismét durván előznének – micsoda döbbenet! –, észreveszed, hogy befogadtad őket. Magadra veszed a bizalom kockázatát, és – bármilyen meglepő is – súlytalan örömre ébredsz.

Jézus Krisztus, te mindig bennem voltál, amikor még nem is ismertelek. Jelen voltál, amikor még nem is kerestelek. Amikor felismertelek, égetett a vágy, hogy te légy életem értelme. És lángra gyúlt lelkem. Mégis oly gyakran megfeledkeztem rólad. Te azonban szüntelenül szerettél engem.

Jézus Krisztus, ha akkora hitünk volna is, hogy a hegyeket elmozdítanánk, élő szeretet nélkül ugyan mit érnénk? Te szeretsz minket. Szívünkben lakó Szentlelked nélkül ugyan mit érnénk? Te szeretsz minket. Mindent magadra véve utat nyitsz számunkra a hit, a bizalom, az Isten felé, feléje, aki nem akarja sem a szenvedést, sem a nyomasztó emberi gondot. Föltámadt Krisztus Lelke, a részvét Lelke, a dicsőítés Lelke, mindnyájunkra kiáradó szereteted nem múlik el soha.

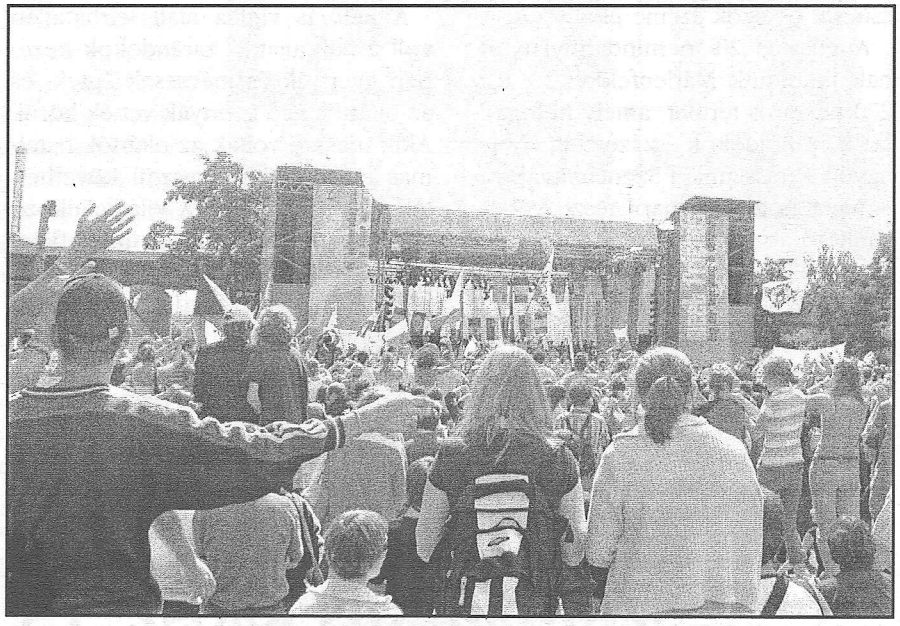
Föltámadt Krisztus, te gyakran látsz engem magányosan, mint aki idegenként bolyong a világban. De rád szomjazik lelkem, és jelenlétedre vár. És szívem mindaddig nyugtalan marad, amíg át nem adhatja neked, Krisztusom, mindazt, ami ránehezedett és távol tartotta tőled.

Krisztus Jézus, te az vagy, aki belészeretsz engem a soha véget nem érő életbe. Megnyitod előttem a kockázat útját. Nem néhány morzsát, hanem egész életemet várod tőlem. Te vagy az, aki éjjel-nappal imádkozol bennem. Dadogásom imádság: ha egyszerűen csak megszólítalak Jézus néven, betöltöd szívem üres foltjait.

Ifjúsági világtalálkozó Kölnben

„Láttuk csillagát napkeleten." Ez volt a Kölni Világifjúsági Találkozó mottója. Egymilliónyi fiatal kerekedett fel a világ minden tájáról, hogy együtt tegyen tanúságot Krisztusban való hite mellett, találkozzon Szent Péter utódával, XVI. Benedek pápával és hallgassa szavait. Kárpátaljáról négy busznyi fiatal vágott neki az útnak. A fáradságos, ám lelkesítő eseményről itt következik az egyik résztvevő beszámolója, aminek segítségével kicsit mi is részesévé válunk az eseményeknek, majd a pápa Kölnben elmondott beszédeiből olvashatunk szemelvényeket, hiszen ő hozzánk is szólt, akik nem lehettünk ott jelen.

a főszerkesztő

„Láttuk csillagát..."

Augusztus 9-én reggel nagy, fiatalokból álló sereg gyülekezett az ungvári plébániatemplom előtt, hatalmas hátizsákokkal megpakolva, zarándokútra készülve, ami szentmisével kezdődött. Ezt követően útnak indultunk. Utunk célja nem más volt, mint Köln, az a város, amely otthont adott a XX. Világifjúsági Találkozónak. A Találkozónak, amelyre még II. János Pál pápa hívta meg a fiatalokat, de amelyen sajnos ő már nem lehetett jelen, csak fentről nézhette a művet, amit elkezdett, és onnan kísért minket imáival. A fiatalok ezrei, százezrei pedig útnak indultak a világ minden tájáról, hogy találkozhassanak utódjával, XVI. Benedek pápával, és együtt imádkozzanak vele.

Az első héten a fiatalokat Németország különböző egyházmegyéiben látták vendégül; ki családoknál, ki plébániákon, közösségi termekben tölthette az éjszakákat. Szó szerint csak az éjszakákat, mert a nappalok szinte mindig tele voltak jobbnál jobb programokkal, és így nagyon kellemes napokat tölthettünk el vendéglátóinkkal. A mi csoportunkat, amely három busznyi fiatalból állt, három különböző egyházmegyében szállásolták el, más országokból érkezett fiatalokkal együtt. Mindegyik egyházmegye fergeteges szórakoztató programot varázsolt a hozzájuk érkező fiataloknak. Az egyházmegyék püspöki szentmiséjén óriási volt a tömeg, na meg a hangulatra sem lehetett panaszkodni. A második héten a fiatalok három városban kaptak otthont: Bonnban, Düsseldorfban és Kölnben. Ezek a városok is kitettek magukért a szervezés terén, és persze látnivaló is volt bőven. Mi Bonnban voltunk, mivel a magyarok katekéziseit ebben a városban szervezték meg – kb. 3500-an lehettünk – és itt anyanyelvünkön hallgathattuk a különböző vendég püspökök előadásait, és magyar nyelvű szentmisén vehettünk részt. A katekézisek mellett volt idő városnézésre, valamint különböző szórakoztató programokon való részvételre is, mert a város teljesen felpezsdült, mindenhol óriási volt a tömeg és a hangulat, a fiatalok ezrei ellepték az utcákat, énekeltek, táncoltak és ez mindenkiben megmozgatott valamit. Ezt nem lehetett kívülről, közömbösen nézni, a hangulat mindenkit magával ragadott, még a járókelők is bekapcsolódtak a fiatalok énekeibe, táncaiba.

Augusztus 16-án mindhárom városban sor került a XX. Ifjúsági Világtalálkozó megnyitó szentmiséjére. „Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk neki" – ez volt a szentmise és az egész találkozó mottója is. Bonnban kb. százezer éneklő, tapsoló, lelkes fiatal előtt mutatta be az ünnepi szentmisét Franz-Josef Bode osnabrücki püspök, a Nemzeti Püspöki Konferencia Ifjúsági Bizottságának elnöke. Beszédében elhangzott: „Isten lámpája még nem aludt ki. Ezekben a napokban ti mutatjátok meg az egész egyháznak és az egész világnak, hogy a lámpás még ég, és a fiatalok készek arra, hogy Istenre figyeljenek. Beszélj, Uram, szolgád figyel!" És aki ott volt és látta az éljenző fiatalok ezreit, az látta magát az élő egyházat, a lámpát, amely tényleg nem aludt ki.

Augusztus 18-án megérkezett XVI. Benedek pápa Kölnbe, ahol már lelkes, ujjongó fiatalok serege várta. A Szentatya első beszédét egy hajón mondta, miközben a Rajnán sétahajózott az őt követő öt másik hajóval együtt, fedélzetükön az öt kontinenst képviselő fiatalokkal, akik közül némelyiknek lehetősége volt személyesen is köszönteni őt. Ezt követően a Szentatya ellátogatott a kölni dómba, amit másnap nekünk is lehetőségünk volt megnézni. Nyugodtan mondhatom, hogy a dóm látványa mindannyiunkat ámulatba ejtett a maga

szépségével és monumentalitásával. A toronyba is fel lehetett menni, és ezt sokan nem is mulasztották el, mert a kanyargós csigalépcsők ezrei után fantasztikus látvány tárult a csúcsra érkezők szeme elé.

Augusztus 20-án mindannyian útnak indultunk Marienfeldre. Ez egy 270 hektáros terület, amely befogadta a zarándokok százezreit, hogy együtt virrasszunk a Szentatyával, valamint, hogy másnap részt vehessünk a pápai szentmisén. Az országutakat ellepték a buszok ezrei, és bármerre néztünk, nem láttunk mást, csak gyalogló fiatalokat, akik több kilométert tettek meg, hogy eljussanak Marienfeldre. A fiatalok csak jöttek meg jöttek, szinte egy pillanatra sem állt meg az áradat. Mi is megtaláltuk a számunkra kijelölt helyet és vártuk az estét, hogy találkozhassunk és együtt virraszthassunk a Szentatyával, aki hamarosan meg is érkezett, az óriási tömeg nem kis örömére, akik éljenző tapssal és üdvrivalgással köszöntötték.

A kétórás vigília alatt leírhatatlan volt a hangulat, a zarándokok kezében gyertyák és mécsesek égtek, és az oltárt is égő gyertyák vették körül. Akik messze voltak az oltártól, hatalmas kivetítőkön keresztül követhették az eseményeket. A Világtalálkozó keresztje is megérkezett, amit fiatalok vittek fel és állítottak az oltár mellé. Ezután a szabad ég alatt töltöttük az éjszakát.

Másnap közel egymillió zarándok köszöntésével kezdte meg a Szentatya záró szentmiséjét. „Láttuk csillagát napkeleten, s eljöttünk, hogy hódoljunk neki" – ismétlődött most is a találkozó mottója. XVI. Benedek pápa homíliájában arra hívta fel hallgatóit, hogy aki már megtalálta Istent, az másokat is vezessen el hozzá. Azt javasolta a fiataloknak, hogy próbáljanak meg hitben gyökerező közösségeket építeni. Felhívta még a figyelmet a felebaráti szeretetre, és – mint mondta – a fiataloknak meg kell mutatniuk az embereknek, hogy elkötelezettek egy jobb világ építéséért. „Mutassátok meg szándékotokat az embereknek és a világnak, amely éppen Jézus Krisztus tanítványainak tanúságtételére vár."

A szentmise végén a pápa bejelentette, hogy a következő ifjúsági találkozó 2008-ban lesz Sydneyben, ahová rögtön meg is hívta a fiatalokat. Majd elköszönt tőlünk, s mi is elindultunk a milliós tömeggel hazafelé.

Cserbánics Adrienn

„Szimpatikus káosz" és karnevál

Szemelvények a kölni Ifjúsági Világtalálkozóról

„Szimpatikus káosz" és karnevál. Joachim Meisner kölni bíboros, érsek a sajtó munkatársainak ezekkel a szavakkal jellemezte a városban kialakult helyzetet. A bíboros még megjegyezte: olyan karnevál ez, amelynél tudja az ember, hogy a legőrültebb és kaotikusabb dolgok mögött is ott van a mindent elrendező Isten.

Németországban hatalmas tömeg várta a német pápát, akinek megválasztása óta ez volt az első látogatása. XVI. Benedek a katolikus fiatalokon kívül protestáns, zsidó és muzulmán vallási vezetőkkel is találkozott Kölnben.

A Szentatya augusztus 18-án délelőtt érkezett Kölnbe, ahol egyházi és állami delegáció fogadta. Több száz fiatal tapsa és ütemes „Be-ne-detto" kiáltása kísérte érkezését, Horst Köhler államfő pedig ezekkel a szavakkal köszöntötte őt: „Különösen nagy hatással van ránk, hogy egy németet, vagyis egy közülünk valót választottak pápává".

A pápa Kölnbe érkezésekor a város valamennyi harangja megszólalt, még a dómban található 24 tonnás „Dicke Pitter" is, amelyet csak különleges alkalmakkor húznak meg.

Előbb két fiatal, majd Karl Lehmann bíboros, a Német Püspöki Konferencia elnöke is üdvözölte a pápát, és kifejezte reményét, hogy látogatása Németországban és Európában a keresztény hit erősödését eredményezi majd.

A dóm téren a pápa megáldotta a köszöntésére összegyűlt tömeget. A dómbeli tartózkodást követően a pápát Meisner bíboros köszöntötte a Roncalli téren, majd az egész tömeg elmondott egy Miatyánkot a meggyilkolt Roger testvérért.

„Tárjátok ki szíveteket Isten előtt!"

„Tárjátok ki szíveteket Isten előtt, hagyjátok, hogy meglepjen benneteket Krisztus!" – mondta XVI. Benedek pápa a Rajna partján, ahol nagy szeretettel köszöntötte a fogadására összegyűlt fiatalokat.

„Hozzátok hasonlóan én is elindultam, hogy veletek együtt térdeljek le a fehér Szentostya előtt, amelyben a hit szemével a világ Megváltójának valós jelenlétét látjuk" – mondta beszédében a pápa. „Együtt fogunk elmélkedni a XX. Ifjúsági Világtalálkozó témájáról: »Eljöttünk, hogy hódoljunk neki« (Mt 2,2)."

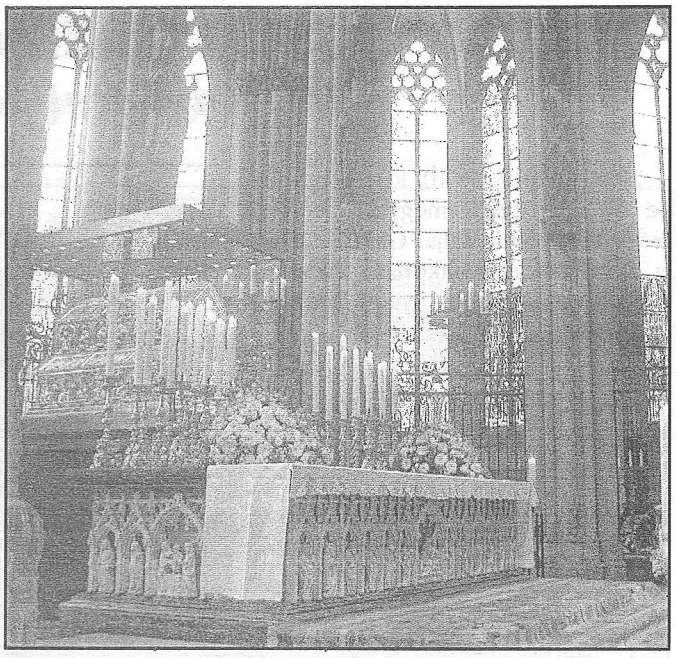
A Szentatya külön üdvözölte a – Bölcsekhez hasonlóan – keletről érkezett fiatalokat, akik megszámlálhatatlanul sok embertársukat képviselik, akik anélkül, hogy tudnák, várják a csillag feljöttét, amely elvezeti őket Krisztushoz. A pápa szeretettel köszöntötte továbbá a meg nem keresztelteket, akik még nem ismerik Krisztust vagy akik nem találják helyüket az egyházban. „Benneteket II. János Pál pápa különösen is meghívott erre a találkozóra, s én most megköszönöm nektek, hogy eljöttetek" – mondta XVI. Benedek, aki ezután Edith Steinre utalva így folytatta: „Talán valaki közületek magára ismer abban a leírásban, amelyet Edith Stein hagyott hátra serdülőkoráról, s aki később a kölni Kármelben élt: „Tudatosan és szándékosan leszoktam az imádkozásról." Ezekben a napokban ismét megélhetitek az imádságnak mint az Istennel való párbeszédnek megható élményét – szólt XVI. Benedek pápa.

„Valamennyiőtökhöz szólok, mikor azt mondom: Tárjá-

tok ki szíveteket Isten előtt, hagyjátok, hogy meglepjen benneteket Krisztus! Engedjétek, hogy beszélhessen hozzátok ezekben a napokban! Nyissátok ki szabadságotok kapuját az ő irgalmas szeretete előtt!" – hangzott a Szentatya erőteljes felhívása a fiatalokhoz. Az egyházban és az egyházon keresztül eljuttok Krisztushoz, aki vár titeket – tette hozzá a pápa, aki ezután meghatottan és elismeréssel emlékezett hőn szeretett elődjére, Isten szolgája, II. János Pálra, hiszen ő hívta össze az egész világ fiataljait, hogy Krisztussal együtt ünnepeljenek. „Annak a mély párbeszédnek köszönhetően, amely az elmúlt több mint húsz évben kialakult II. János Pál pápa és a fiatalok között, sokan elmélyíthették hitüket, szeretettel elfogadták a Krisztusban való megváltás Jó Hírét és terjeszthették azt a föld számos részén. Ez a nagy pápa képes volt megérteni azokat a kihívásokat, amelyek a mai fiatalok előtt állnak és arra buzdította őket, hogy legyenek bátor hirdetői az Evangéliumnak és fáradhatatlanul építsék az igazság, a szeretet és a béke civilizációját" – mondta XVI. Benedek pápa, majd így folytatta: „Most rajtam a sor, hogy folytassam azt a rendkívüli lelki örökséget, amelyet II. János Pál ránk hagyott. Ő szeretett benneteket, ti pedig megértettétek ezt és ifjú korotok lendületével viszonoztátok. Most együtt az a feladatunk, hogy tanításait átültessük a gyakorlatba."

Ezután a Szentatya a napkeleti bölcsek, Gáspár, Menyhért, Boldizsár útját hasonlította össze a kölni zarándoklattal. „Hol van a zsidók újszülött királya?" (Mt 2,2) – tették föl a kérdést a három királyok, majd, követve az égi útmutatást, fáradságot nem kímélve egészen Betlehemig zarándokoltak. „Minket is a szívünkben sürgető kérdés hajtott Kölnbe – mondta a Szentatya –, jóllehet más formában. Igaz, hogy már nem egy királyt keresünk, hanem a világ állapota miatti aggodalom veti föl bennünk a kérdést: Hol találom meg azokat a kritériumokat, azokat a szempontokat, amelyek az életemhez, világunk jelenjének és jövőjének felelősségteljes megteremtéséhez szükségesek? Kiben bízhatom – kire bízhatom magam? Hol van Ő, aki kielégítő választ tud adni nekem a szívemben rejlő várakozásokra? – sorolta XVI. Benedek pápa. „Ehhez hasonló kérdéseket feltenni annyit jelent, mint fölismerni, hogy az út nem ér véget egészen addig, amíg nem találkozunk Vele, akinek hatalmában áll az igazságosságon és békén alapuló egyetemes Országot fölépíteni; azt, amelyre minden ember vágyik, de nem képes egyedül megteremteni. Valaki, akiben nem csalatkozunk, aki képes olyan bizonyosságot nyújtani nekünk, amelyért élhetünk és adott esetben meghalhatunk."

Ezt követően a Szentatya arra buzdította a fiatalokat, hogy válasszanak: a szenvedélyek által sugallt úton akarnak továbbmenni vagy azon, amelyet a lelkiismeretben tündöklő csillag mutat nekünk. A napkeleti bölcsek ezt az útmutatást kapták: „A júdeai Betlehemben, mert így jövendölte a próféta." (Mt 2,5) Ezt az igét hallva mentek el Betlehemig, s ezt az igét találjuk meg mi is az Eucharisztiában valamennyi szentmise során. Az oltáron jelen van Ő, akit a három királyok a szalmán láttak a jászolban: Krisztus, az égből alászállott kenyér, aki életet ad a világnak; az igazi Bárány, aki saját életét adja az emberiség megváltásáért.

A kölni dóm belseje a Háromkirályok ereklyéivel

El tudjuk képzelni a bölcsek meglepetését, amikor meglátták a pólyába öltöztetett Kisdedet! Csak a hitük segítségével tudták felismerni a Gyermekben a Királyt, akit kerestek, az Istent, aki felé a csillag vezette őket – folytatta gondolatát XVI. Benedek pápa. Ezekben a napokban, az Eucharisztia Évében mi is ugyanezzel a meglepetéssel fordulunk a Tabernákulumban jelen lévő Krisztus felé.

„Kedves fiatalok, a boldogságnak, amelyet kerestek, amelyet jogotokban áll megízlelni, van neve, van arca: ő a Názáreti Jézus, aki az Eucharisztiában rejtőzködik. Csak ő adja meg az élet teljességét az emberiségnek! Máriával együtt mondjatok igent arra az Istenre, aki nektek akarja adni magát!" XVI. Benedek ezután április 24-i beiktatási szentmiséjén mondott homíliáját idézte: Aki beengedi Krisztust az életébe, az nem veszít semmit, abszolút semmit abból, ami az életet szabaddá, széppé és naggyá teszi.

A pápa ezután arra szólította föl a fiatalokat, hogy a világtalálkozó napjaiban kötelezzék el magukat Krisztus szolgálatára, „kerül amibe kerül". A Jézus Krisztussal való találkozás révén belülről megízlelhetik élő jelenlétének örömét, hogy arról tanúskodjanak maguk körül.

Később, a kölni dómban tett látogatásakor ezzel egészítette ki a fiatalokhoz szóló felhívását: „Most ti, a világ minden részéről érkezett fiatalok vagytok azoknak a távoli népeknek a képviselői, akik felismerték Krisztust a Napkeleti Bölcsek révén, és akik Isten új népeként az egyházban gyűltek össze. Hagyjátok, hogy lángra lobbantson Titeket a Lélek tüze, hogy egy új Pünkösd újból felélessze szíveteket és megújítsa az Egyházat."

A Magyar Kurír és a Vatikáni Rádió hírei alapján
összeállította: Pápai Zsuzsanna

„Az Egyház nem szent embereknek a szentségért folytatott harcából él."

Joseph Ratzinger

„Szinyákról fúj a szél...”

III. Kárpátaljai Gitáros Tábor

2005. július 7. és 10. között rendezte meg az Egyházmegyei Szervező-iroda a III. Kárpátaljai Gitáros Tábort a Szinyáki Lelkigyakorlatos Házban. 55 vidám, katolikus fiatal próbálta elsajátítani a gitározás tudományát napi 5 órában, kisebb-nagyobb sikerrel. Deme Csaba, egy magyarországi zenepolihisztor családjával és Kristóf Istvánnal több előadáson is elkápráztatott minket zenei tudásával. Csaba a haladó, István a középhaladó csoporttal foglalkozott. Az előadásokon a gitártól kezdve a kobzon keresztül a furulyáig szinte minden hangszert bemutattak. Délutánonként, amikor jó volt az idő – ez kétszer fordult elő –, elmentünk egy közeli tisztásra métázni. Izgalmas körök voltak, sajnos, az én csapatom veszített. Délutánonként, a pihenő után szentmisén vettünk részt, melyeken a jobban gitározók gitároztak, a többiek pedig énekeltek. Az utolsó szentmisén, mely szombaton volt, minden táborlakó bekapcsolódott a szentmise dalaiba gitárjátékával, kezdők és haladók egyaránt.

Pénteken nagy kiránduláson vehettünk részt a közeli Leánymezőre. Mikor felértünk oda, óriási szalonnasütést rendeztünk.

A szombat kicsit szomorkásan telt, mivel ez volt az utolsó teljes nap a táborban. Ezen a napon minden csapat begyakorolta azt a műsort, amit aztán este a tábortűznél előadott. Olyan előadásokat hallhattunk, mint „Szinyákról fúj a szél”, „Kóró és kismadár”. Szibériai száműzöttek szomorú éneke hangzott fel, majd átcsapott a Fel, torreádor spanyol ritmusaiba, s végül görög tánccal zárult. A tábortűz éjfélig tartott, majd mindenki nyugovóra tért. Másnap délután elindultunk hazafelé. Fájdalmas volt búcsút venni annyi remek embertől.

Ez a tábor nagyon érdekes és élményekben gazdag volt, mert közelebb kerültem Istenhez, rengeteg barátot szereztem és a gitártudásomat is bővítettem. Remélem, jövőre is lesz gitáros tábor, ahol majd újra találkozhatok régi barátaimmal és újakat is szerezhetek.

Kiss Elek
a tábor egyik résztvevője

„Ti vagytok a föld sója és a világ világossága”
Hit és Fény tábor Kerekhegyen

2005. július 25. és 29. között került sor Kerekhegyen a kárpátaljai Hit és Fény közösségek közös nyári táborára mintegy hatvan résztvevővel. A jó hangulatú, programokban gazdag táborban felnőttek és gyerekek, az értelmi vagy testi fogyatékosok és segítőik egyaránt nagyon jól érezték magukat. Volt kirándulás, tábortűz rengeteg énekléssel és tánccal, jelmezbál, kézműves foglalkozás, fürdőzés a Fekete-víznél. Minden reggel közös ima és megbeszélés volt a templomban a tábor mottójáról: „Ti vagytok a föld sója és a világ világossága”. Két alkalommal szentmisén is részt vehettünk: egyszer Weinrauch Márió atya, egyszer pedig Rácz István atya jött fel misézni.

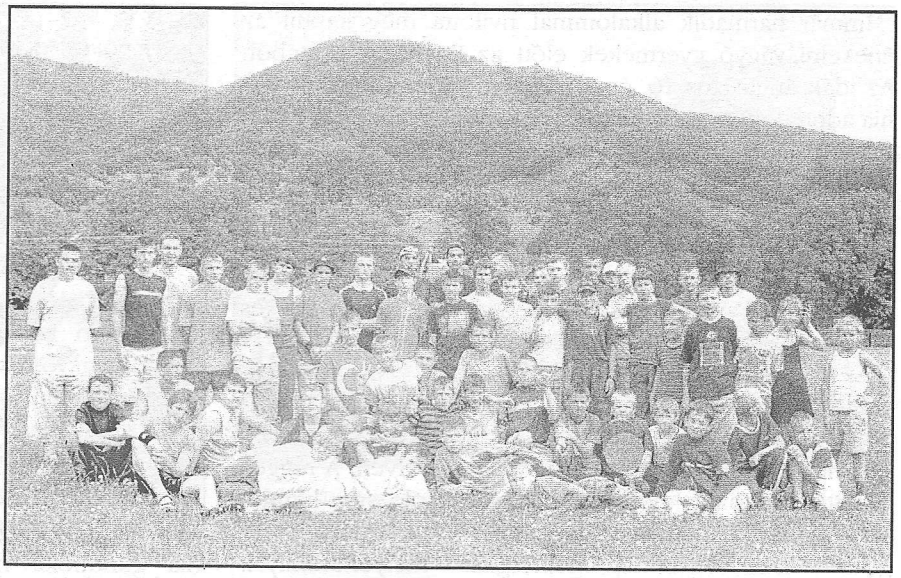
A segítőkön kívül a beteg gyerekek egészséges testvérei is nagy szeretettel segítették nem csak saját testvérüket, hanem a többieket is, sőt, nem egyszer a kevésbé betegek is társaikat. Ettől is növekedett az összhang és az összetartozás érzése. A gyakran felhangzó, vidám nevetés volt a bizonyíték a jó hangulatra.

A programokban mindenki részt tudott venni, és nagy lelkesedéssel részt is vett. Tolókocsikkal is nagyszerűen lehetett játszani, táncolni, kirándulni – bár a göröngyös kerekhegyi utak a segítők karizmáján kívül a karizmait is erősítették –, senkinek sem kellett kimaradnia a programokból fogyatékossága miatt. Többek szerint a tábornak egyetlen negatívuma volt csupán: az, hogy vége lett...

A Kobila lábánál

Ministránstábor Gyertyánligeten

Az idei ministránstábort Gyertyánligeten rendeztük meg július 18. és 22. között. Hasonlóképpen a tavalyihoz, ez is nagyon jól sikerült, mintegy 55 ministráns vett részt rajta. Eredetileg két helyszínt terveztünk, de a nem túl nagy létszám miatt egy helyen volt csak kifejezetten ministránstábor, illetve 7 ministráns a bustyaházi hittantáborban vett részt. Ettől függetlenül nagyon jól éreztük magunkat mindannyian.

Elcsigázottan érkeztünk meg a hegyek között elterülő Gyertyánligetre, ugyanis sokan már reggeltől úton voltak. A katolikus óvodában kaptunk szállást. Berendeztük a szobáinkat, az ebédlőnket, és az udvart is rendbe szedtük. Felállítottunk egy hatalmas tábori keresztet az udvaron, ami nem kis munka eredménye volt. Közben a tábortűz helyét is előkészítettük. Mire ezeket befejeztük, eljött az este, és a vacsora után megtartottuk a 2005-ös ministránstábor megnyitóját. Itt szeretném megemlíteni Szidi nénit és kis csapatát, akik munkájukkal (sütés-főzés, anyagbeszerzés stb.) és jelenlétükkel segítettek minket.

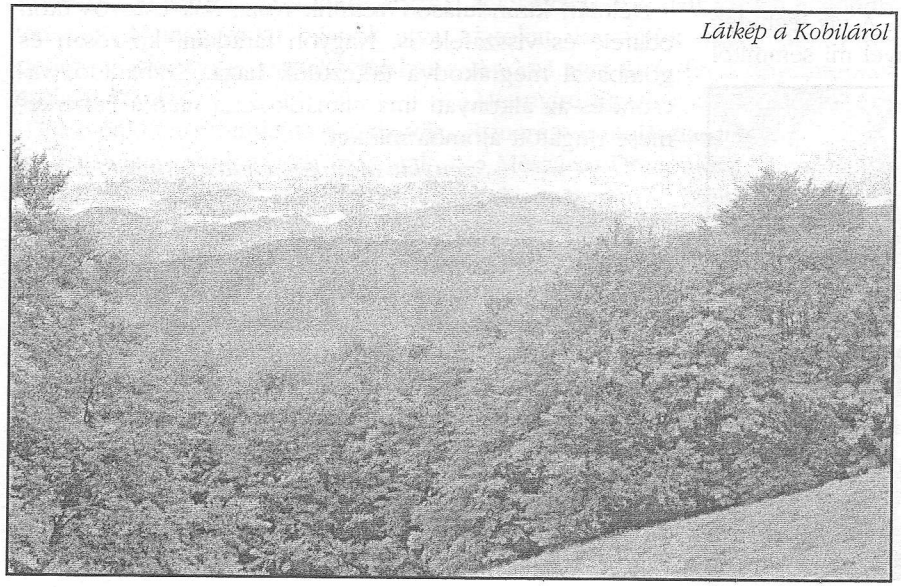
Másnap egy egész napos kirándulásra mentünk a közeli hegyekbe, a cél a Kobila-hegy csúcsa volt. A helybéliek javaslatára mentünk már a második nap kirándulni, mert a hegyekben nehéz kiszámítani az időjárást. Habár esősnek ígérkezett az idő, pár óra múlva kisütött a nap. Valamikor kora délután megérkeztünk a hegycsúcs lábához, ahonnan azok mehettek fel a hegytetőre, akik még bírták a mászást. Fent viszont a gyönyörű kilátás mellett áfonyázásban is lehetett részünk. Mire hazaértünk, mindenki fáradt volt, de mikor felajánlottuk, hogy akinek van kedve, jöjjön focizni vagy métázni vacsora után a közeli futballpályára, senki sem maradt otthon.

A harmadik napon délelőtt előadást hallhattunk a becsületről. Felidéztük egy-két híres ember gondolatait a becsülettel kapcsolatban, magunkba is nézhettünk, hogy mi mennyire vagyunk becsületesek, illetve hogyan válhatunk becsületes emberekké és így Isten igazi gyermekeivé. Utána kiscsoportokban megbeszéltük, kinek mit jelent ez az erény, és milyen úton érhetjük el. Délután pedig kirándultunk egy közeli gyógyforráshoz.

A tábor utolsó napján akadályversenyt rendeztünk, ami egészen délutánig tartott. A falu fő utcái voltak a verseny egy-egy állomásának színhelyei. Minden állomáson más és más feladatok várták a ministránsokat, pl. fűszereket kellett bekötött szemmel felismerni, szentírási helyeket kikeresni, erőpróba is volt és még egyéb feladatok. A verseny végén kiadós ebédben volt részünk, a helyezések díjait pedig (ami egy-egy csoki volt) az esti záró tábortűznél vehették át a játékosok.

Az utolsó napon kitakarítottuk szállásunkat, és meghatottan vettünk búcsút a helybéliektől. Remélem, hogy mindenkinek javára vált ez a tábor, mind testileg, mind lelkileg. Minden ministráns szemmel láthatóan nagyon jól érezte magát, még akkor is, ha néha fegyelmezni kellett őket. Minden táborban fontos a jókedv, nálunk pedig ebben nem volt hiány!

Béres István
kispap

Látkép a Kobiláról

„Aki szeret, az énekel"

(Szent Ágoston)

III. Egyházi Énektábor Kerekhegyen

Immár harmadik alkalommal nyitotta meg kapuit az énekelni vágyó gyermekek előtt az Egyházi Énektábor. Az idén augusztus 16. és 21. között a kerekhegyi plébánia adott otthont a rendezvénynek. A 33 gyermeket és hat felnőttet számláló csapat tagjai Técsőről, Ungvárról, Alsókerepecről, Aknaszlatináról, Csapról, Nevetlenfaluból és Munkácsról érkeztek. Életkoruk átlagosan 13-14. év. Ezúttal is színes, változatos volt a program: jutott idő ismerkedésre, kirándulásra, játékokra, versenyekre, ügyességi vetélkedőkre, strandolásra, esti történetekre, imára, és természetesen sok-sok éneklésre.

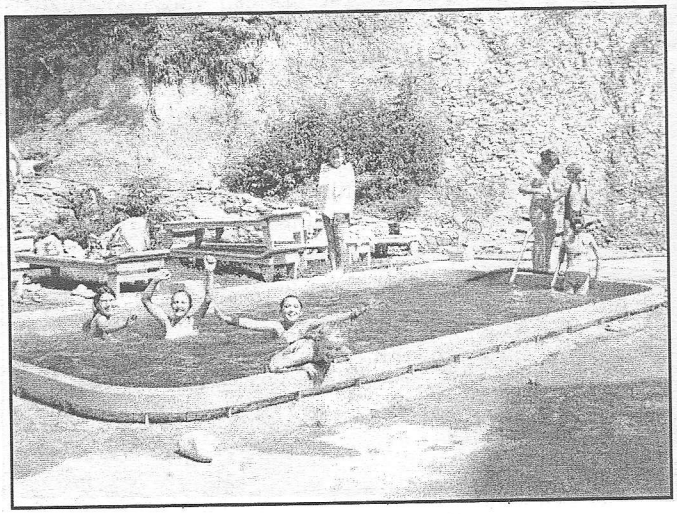
Az ifjú résztvevők ízelítőt nyerhettek az egyház ősi, legméltóbb zenéjéből: a gregoriánból, az egy-, két-, ill. háromszólamú polifón énekekből, kánonokból, zsoltárokból, népénekekből magyar illetve latin nyelven. A reggeli és esti imák alatt felcsendültek a népzsolozsma himnuszai, délben a moldvai népi gyűjtésből származó Úrangyala, a Szent István-napi igeliturgián – melyet Mikulyák László diakónus vezetett – Bárdos Lajos és Kodály Zoltán népének-feldolgozásai, a pénteki és vasárnapi szentmisékben, melyeket Rácz István atya tartott, a Liber Usualis Ave verum corpusa ill. Kerényi György Szentlélekhívogatója, és még más énekszámok is..

A táborszervezők nem titkolt célja, hogy a felnövekvő generációval megismertessék és megszerettessék egyházunk ősi és hagyományos zenei kincseit. Szeretnénk és reméljük, hogy ezt az igényes zenét elsajátítva templomainkban is és egyre szélesebb körben hangzanak majd fel az évszázadok óta zengő énekek.

Szvirida János,
a tábor társszervezője és vezetője

Pillanatképek a tábor életéből

Mivel énektáborba jöttünk, naponta kétszer volt a templomban énekpróba, ami másfél óra hosszat tartott. Az egyik túránk a Fekete-vízhez vezetett. A víz jéghideg volt, de minket az sem tartott vissza, mivel mi semmitől

sem riadunk meg. Visszafelé jövet Miska bácsi, a plébánia gondnoka nagyon sokat mesélt nekünk Kerekhegyről.

Szombaton utolsó esténket ünnepeltük a tábortűznél. János bácsi elolvasta nekünk a mindennapi mesét a *Fehérke* c. meséskönyvből, utána jött a játék. Nagyon sokat nevettünk, és csak tizenegykor volt a takarodó. A konyhás nénik is nagyon finomakat főztek.

Szedlák Katalin, Aknaszlatina (12 éves)

Reggel 7-kor kellett kelni, egy alapos mosdás után reggeli torna következett. A torna mindig felébresztette azokat a gyerekeket is, akik még a hideg víztől sem tudtak felébredni. A torna után a templomba mentünk reggeli imára, majd a reggeli következett. Majd kezdetét vette a délelőtti énekpróba. 45 perc után fél órás szünet következett, ahol mindenki kedve szerint szórakozott. A szünet után jobb erővel kezdtünk énekelni. János bácsi is odaadóbban vezényelt nekünk. Énekpróba után a finom ebéd várt bennünket.

Délután kiránduláson vettünk részt, sok csúszós úton odafelé és visszafelé is. Nagyon fáradtan, koszosan és gombával megrakodva érkeztünk haza. Szabadidő, vacsora és az alkonyati ima elimádkozása után a Fehérke-mese ringatott álomba minket.

Szenykiv Mónika, Aknaszlatina (12 éves)

Amit nagyon megszerettem, az az, hogy a nap kezdetét és végét ima ékesítette. Délidőben pedig az Úrangyala hangzott el. A programokat sikeresnek mondhatom, hiszen egyetlen gyermek sem unatkozott. Nagyon megszerettem a környezetet is, melyben valóban érezni tudtam, hogy Isten tenyerén „járok". A jól kiválogatott egyházi énekek csak fokozták a lélek örömét. A lelkem örült, hogy itt lehettem, és a többiekkel együtt dicsőíthettem az Urat. Mi sem szebb annál, mint hogy énekszóval imádjuk a Jó Istent.

Tovtin Zsófia, Ungvár (14 éves)

„Isten a szépség, Isten a jó"

Roska Péter atya lelkigyakorlata Ungváron

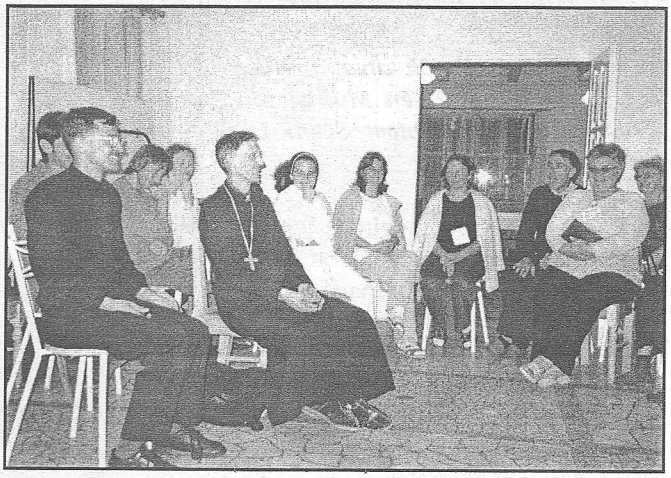
2005. augusztus 12. és 14. között Ungváron a Szent Gellért Katolikus Kollégiumban tartotta hagyományos lelkigyakorlatát Roska Péter atya.

Mint a csoportbeszélgetések alatt kitűnt, ez a lelkigyakorlat sokak számára már tényleg hagyománnyá vált. Sőt, akik már többször voltak, hoznak magukkal új lelkigyakorlatozókat. Így minden éven többen jövünk össze.

Idén a lelkigyakorlat témája az Eucharisztia volt. Péter atya érdekes előadásokat tartott a szentmise állandó részeiről. Átgondolhattuk, hogyan készülünk fel az áldozásra. Majd megtanultuk, milyen elmélkedési módszerek vannak. Sőt, ki is mentünk elmélkedni a radványi tóhoz.

Az atya beszélt nekünk még a dicsőítő imáról. Amit a magam számára fölfedeztem és tovább is szeretném adni, az a következő volt: Istenről sokat tudunk mondani – Jó, Igazságos, Szent, Irgalmas, Megbocsátó, Szerető... és Szép. Péter atya felhívta rá a figyelmünket, hogy ritkán, szinte soha nem mondjuk, hogy Isten Szép. És ez menynyire igaz! Magamból kiindulva, mindig megcsodálom Istent teremtésén keresztül, de eddig valahogy nem nagyon jutott eszembe Őt szépnek nevezni.

Mint mindig, a lelkigyakorlat alatt most is lehetőség volt elvonulásra, csendre, egyedüllétre. Ilyen módon is mélyítettük kapcsolatunkat Istennel. Akik „remetének" jelentkeztek, azok pedig egész idő alatt szinte teljes csendben lehettek, a kiscsoportos beszélgetésekben sem vettek részt.

Ami még jellegzetessé teszi Roska Péter atya lelkigyakorlatát, az a búcsúkör. Ilyenkor egy nagy-nagy kört alakítunk, és mindenki sorban kis keresztet rajzol az embertársa homlokára. Megáldjuk egymást. Én ezt úgy élem meg, hogy felelősséget vállalunk egymásért.

A lelkigyakorlat befejeztével feltöltődve indultunk hazafelé, hogy otthon aztán tapasztalatunkat átadjuk másoknak: a családnak, barátoknak, munkatársaknak, ismerősöknek, tanítványoknak és minden „rászorulónak", aki éhezi Istent.

Dominika

„A világnak Krisztus kell"

Hitoktatók találkozója Munkácson

A borús, esős idő ellenére közel 50 hitoktató jött el Munkácsra augusztus 24-én, a kárpátaljai hitoktatók első találkozójára. Az előadásokat Babály András és Mészáros Domonkos atyák tartották, Majnek Antal püspök atya pedig a szentmise prédikációjában szólt hozzánk.

Megyénkben a hitoktatást a papok mellett világi munkatársak is végzik, akik erre felkészültek, oklevéllel és püspöki megbízatással rendelkeznek. A hitoktatók Jézusnak és az apostoloknak munkáját folytatják. Az Isten gondviselésébe vetett reménnyel az Egyház jövőjét kívánjuk előkészíteni.

Babály András atya előadásában a hitoktatóknak a közösségépítésben betöltött szerepéről szólt. Kiemelte, hogy krisztusi közösséget csak az Eucharisztia köré lehet építeni. Minden hitoktató számára fontos a személyes példamutatás, a szentségek komolyan vétele, hiszen a hitet maga Isten táplálja bennünk.

Az előadást követően a kiscsoportos beszélgetés alatt azokat a gondolatokat beszéltük meg, amelyekre András atya hívta fel a figyelmünket: Mennyire figyelek a közösségre? Felismerem-e mulasztásaimat?

Mészáros Domonkos atya a lelkiségek szerepéről szólt, kiemelve a MÉCS és a Cursillo lelkiségi mozgalmakat. Érdeklődve hallgattuk Idriczky Bea és Berczik József rövid beszámolóját.

Délben szentmise következett. Prédikációjában a püspök atya szólt a család fontos szerepéről, hiszen a gyerekek első hitoktatói maguk a szülők. A szülők és a keresztszülők feladata, hogy a gyermekeket az Egyház életébe bevezessék, megtanítsák őket az imádságra, a keresztény ünnepek átélésére. Már óvódás korban gondoskodniuk kell arról, hogy a kicsinyek a vallásos élményeket megismerjék. Iskolás korban a többi tantárgy mellett a gyerekek a vallás tanításával is meg kell, hogy ismerkedjenek, hogy felkészülhessenek a szentségek vételére. Ebben segíti a szülőket a rendszeres iskolai és plébániai hitoktatás.

A szentmisét követően átmentünk a plébániára, ahol mi, hitoktatók beszélgettünk örömeinkről, gondjainkról. Nagyon sok ötlet, javaslat is elhangzott.

A szűnni nem akaró eső ellenére mi szeretetteljes öleléssel búcsúztunk el egymástól. A viszontlátásra!

Czurkó Zsuzsanna,
Ungvár

Megújult a munkácsi Szent Erzsébet Napköziotthon

Isten kegyelme a semmiből is képes nagyot alkotni – fejezte ki örömét Majnek Antal püspök atya, amikor 2005. augusztus 27-én Munkácson felszentelte az újjáépített Szent Erzsébet Napköziotthont.

„Már a próféták is megírták: legyen gondotok a szegények között is az özvegyekre, árvákra. A magányosok azok, akik az Úristen szemében a legnehezebb helyzetben vannak, ezért is olyan fontos, hogy az egyház a segítségükre legyen. Nem szabad, hogy ez csak anyagiakban fejeződjön ki, a velük való törődésben nem is az ebéd a döntő, amit kapnak – a legfontosabb, hogy szeretetet, közösséget tapasztaljanak maguk körül. A lelkiekre helyezzük a hangsúlyt, hogy ezen a helyen jól érezzék magukat, szívesen maradjanak itt napközben. Örülök annak, hogy egy jó segítő csapat alakult ki, akik önkéntes alapon, ingyen, mégis nagy örömmel és szeretettel végzik munkájukat. Isten áldása van rajta" – mondta a püspök atya.

Az ünnepségen részt vettek a külföldi támogatók képviselői, kárpátaljai papok, számos hívő, és természetesen az otthon állandó vendégei, a rászorulók is.

A szentelés szertartása után köszönetnyilvánítások hangzottak el, majd agapé zárta az ünnepélyt.

Az otthon felújítását és működését támogatták: Németországból az Ukraine-Hilfe Dunningen (Karl Mauch vezetésével), a Rottenburg–Stuttgarti egyházmegye, Ausztriából az Osthilfe Schiedlberg (Helga Grassecker szervezése) és a Katholische Frauenbewegung St. Marien; az Amerikai Egyesült Államokból a SARA alapítvány (Lana C. Sakash), Magyarországról a Határon Túli Magyarok Hivatala, a Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány, továbbá magánszemélyek, végül, de nem utolsósorban pedig saját híveink közül is számos áldozatkész ember.

PPM

A Szent Erzsébet Napköziotthon rövid története

2002. november 19-én, Szent Erzsébet napján szentelték fel a Galov József által a melegedő létrehozására átadott házat, ahol kezdetben zsíroskenyeret és teát osztottak az önkéntesek. Szvirida János, az otthon akkori vezetője rövidesen megszervezte, hogy meleg étellel is tudjanak szolgálni az ide megmelegedni és enni járó rászorulóknak. A látogatók száma rohamosan nőtt, hamarosan naponta 70-80 ember ebédelt már az otthonban, miközben a mozgásképteleneknek kerékpáron vitték haza a meleg ételt.

Az is kiderült, hogy komolyan szükség lenne tisztálkodási és mosási lehetőségekre is, ám erre a pici, rossz állapotú fürdőszobában alig volt lehetőség. Jótékonysági koncertek, különböző adományok segítségével javítgattak a házon, amit tudtak, míg végül elkerülhetetlenné vált a teljes átépítés.

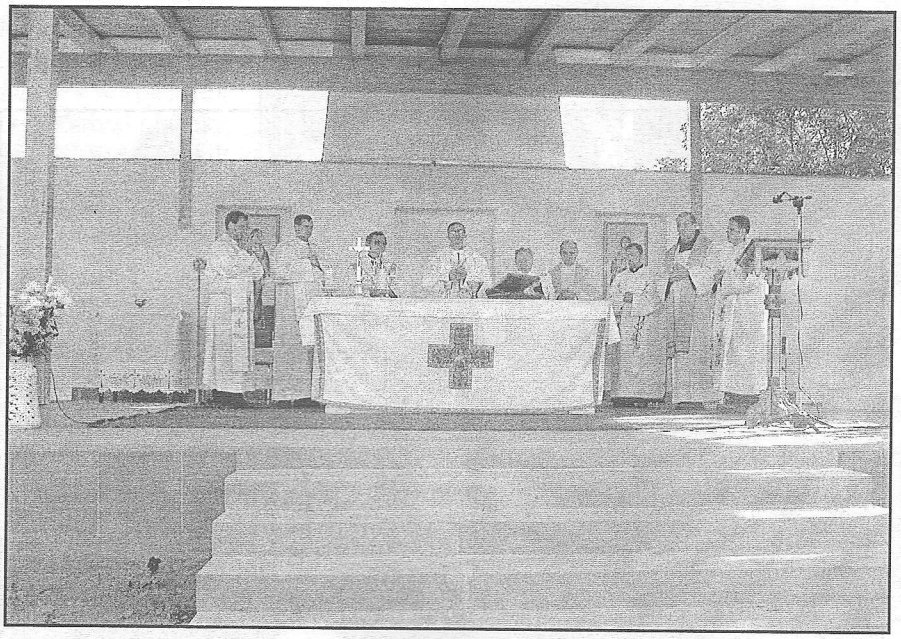
2003 márciusában kezdődtek meg a munkálatok úgy, hogy a szükséges anyagi háttér még nem állt teljesen rendelkezésre. Mindig akadtak azonban adakozók – kül- és belföldről egyaránt – akik segítettek, hogy továbbhaladhasson az építkezés. A felújítás ideje alatt a vendégeket a Karitász Vatutyina utcai épületében szolgálták ki, meglehetősen nehéz körülmények között.

2004. október 12-től az intézmény vezetését Geczinger Erika vette át.

Az elkészült épületet 2005. augusztus 27-én szentelte fel Majnek Antal püspök atya. Az otthonban minden hétköznap 70-80 rászorulónak főznek meleg ételt, amiből a kórház elfekvő osztályán is tizennégy ember részesül. Vallási különbségre való tekintet nélkül mindekinek adnak enni. A felújított fürdőszoba mozgássérültek fürdetésére is alkalmas, a házban mosási lehetőséget, szükség esetén pedig tiszta ruhát is biztosítanak. A vendégek időről időre ingyenes orvosi vizsgálaton vehetnek részt.

Az intézményt adományokból tartják fenn. Szép példát láttunk erre nemrégiben Izsnyétén, ahol a helyi iskolában a gyerekek nagyobb mennyiségű élelmiszert gyűjtöttek össze a faluból, melyet az Otthonnak adtak át.

Egyházmegyei zarándoklat Máriapócsra

Mintegy 400 résztvevője volt annak a zarándoklatnak, melyet a Munkácsi Római Katolikus egyházmegye szervezett Máriapócsra. A zarándoklat Majnek Antal püspök atya szándéka szerint azért jött létre, hogy hálát adjunk a most véget ért jubileumi év kegyelmeiért, valamint hogy egyházmegyénkért imádkozzunk a kegyhelyen.

A zarándoklaton Kárpátalja különböző településeiről vettek részt hívek. Nagy részük október 7-én, pénteken érkezett Máriapócsra Babály András munkácsi plébános vezetésével. Szentmisehallgatás után egész éjjel imavirrasztást tartottak a templomban, amely közben Babály András atya, Lengyel Donát OFM nevetlenfalui plébános, valamint Rácz István técsői plébániai kormányzó tartottak elmélkedéseket.

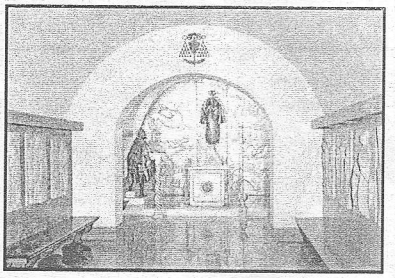
Október 8-án, szombaton délelőtt 10 órakor püspöki szentmisével zárult a zarándoklat, melyre még egy csoport zarándok érkezett egyházmegyénkből. Majnek Antal püspök atya és több papja – a fent említetteken kívül Pap Sándor császlóci plébános, Bohán Béla SJ beregszászi plébános, Németh Sándor beregszászi káplán és Landwehr Martin schönborni káplán – a kegytemplom mögött, a szabadtéri oltárnál tartották a szentmisét, mivel a hívek nem fértek volna el a templomban.

A szentmise után a püspök atya megáldotta a hívek kegytárgyait, majd a zarándokok hazafelé indultak a buszokkal.

Pápai Zsuzsanna

Magyarország ismételt felajánlása Szűz Máriának

A római Magyarok Nagyasszonya-kápolna jubileuma

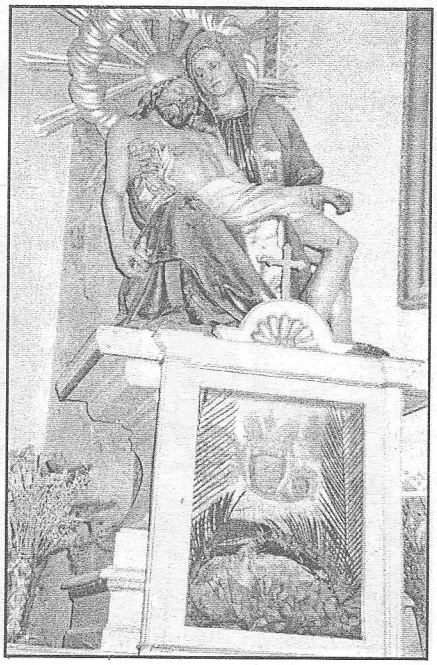

A máriapócsi szentmisével egy időben, ugyanabban az órában kezdődött Rómában az a szentmise, melyet Erdő Péter bíboros és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai mutattak be számos magyarországi zarándok jelenlétében a Szent Péter-bazilika altemplomában lévő Magyarok Nagyasszonya-kápolna felszentelésének 25. évfordulója alkalmából. Erről az egybeesésről Majnek Antal püspök atya is megemlékezett a Máriapócson tartott ünnepi szentmisében. A kárpátaljai zarándokok ilyen módon is összekapcsolódtak imájukban a magyarországi hívekkel Magyarok Nagyasszonya ünnepén.

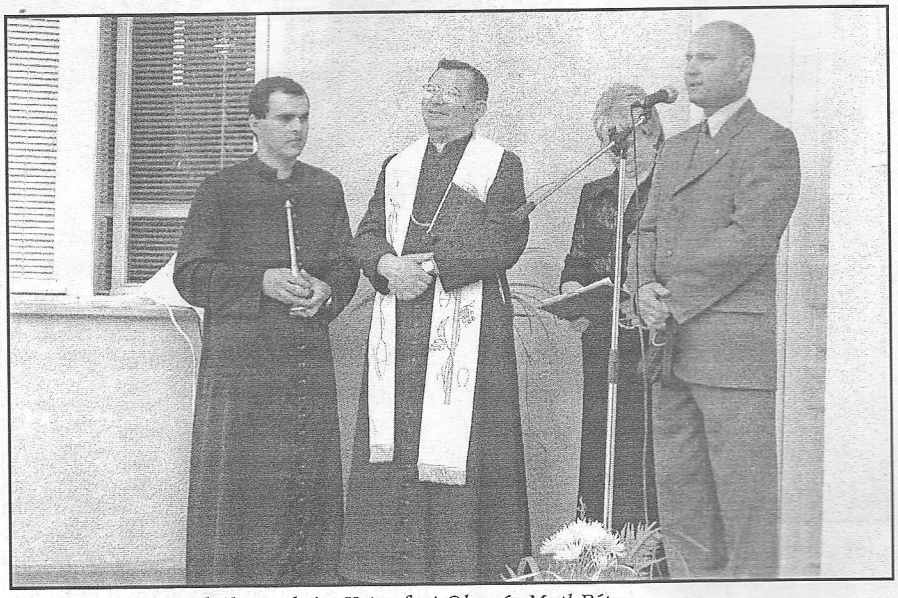
A szentmisét a Szent Péter-bazilika katedra-oltáránál mutatták be. A szentmise végén Ternyák Csaba érsek II. János Pál pápa boldoggá avatásáért imádkozott, majd a püspökök levonultak a magyar kápolnába, ahol az oltárnál Erdő Péter megismételte Szent István király országfelajánlását.

Másnap, vasárnap a Szent Péter téren megtartott szokásos Úrangyala-imádság után XVI. Benedek pápa magyar nyelven köszöntötte a nemzeti zarándoklaton részt vevő több mint ezer magyart: „Szeretettel köszöntöm a Magyar Katolikus Püspöki Kar tagjait, és a számos magyar zarándokot, akikkel tegnap együtt ünnepeltük a Bazilika magyar kápolnája felszentelésének 25. évfordulóját. Szeretettel üdvözlöm a magyarokat!"

A máriapócsi kegykép egy másolata a csapi plébániatemplomban is megtalálható. Az idősebbek visszaemlékezése szerint a múlt század 30-as éveiben kerülhetett Csapra.

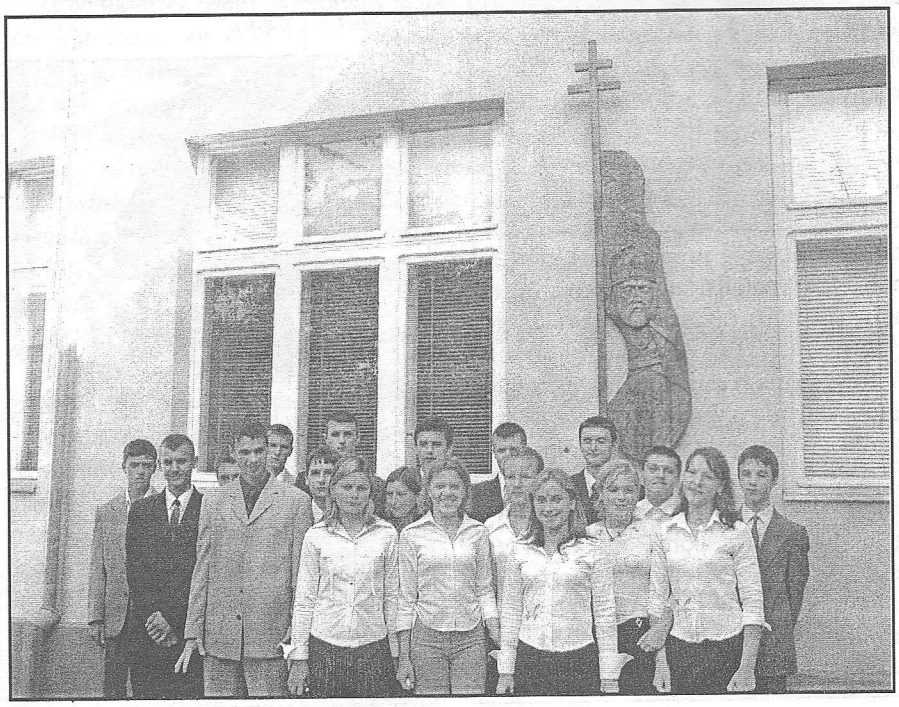

Tanévnyitó és dombormű-avatás a Munkácsi Szent István Líceumban

Pogány István, Babály András, Kristofori Olga és Matl Péter

2005. szeptember 1-jén a Munkácsi Szent István Líceumban is megtartották a tanévnyitó ünnepséget. A tanévnyitó szentmisével kezdődött a Tours-i Szent Márton székesegyházban, melyet Majnek Antal püspök atya tartott Babály András munkácsi plébánossal és Pogány István püspöki irodaigazgatóval együtt. Az ünnepség a líceum épületében folytatódott. A magyar himnusz eléneklése után leleplezték Matl Péter munkácsi művész Szent István királyt ábrázoló domborművét, melyet Kristofori Olga igazgatónő kérésére Babály András plébános áldott meg. Ezután Popovics Béla, az intézmény tanára emlékezett meg Szent István királyról. Végül az igazgatónő köszöntötte az elsőéveseket és minden megjelentet, majd az ünnepség a Szózat eléneklésével zárult.

Tranzitus Nagyszőlősön

Október 4-én este 6 órakor ünnepi szentmisére, majd a Tranzitus szertartására került sor a nagyszőlősi plébániatemplomban. Mint a világ minden ferences közösségében, Nagyszőlősön is minden évben sor kerül a legnagyobb ferences ünnepre, melyen Szent Ferenc boldog halálára emlékeznek. A helyi híveken kívül a környező helységekből és a különböző ferences plébániákról is érkeztek zarándokok, az oltárt pedig a nagyszőlősi ferences közösség tagjai és Mészáros Domonkos OP ungvári plébános vették körül.

Majnek Antal püspök atya, aki a szentmise főcelebránsa szokott lenni, idén nem lehetett jelen a szőlősi ferences közösségben, amelynek egykor ő is tagja volt, mivel Budán, a Margit körúti ferences kolostorban vezette a Tranzitus szertartását az ottani testvérek meghívására.

A szertartás Weinrauch Márió házfőnök atya ünnepélyes áldásával zárult. Majd a plébánián agapén vendégelték meg az együtt-ünneplésre összegyűlt híveket.

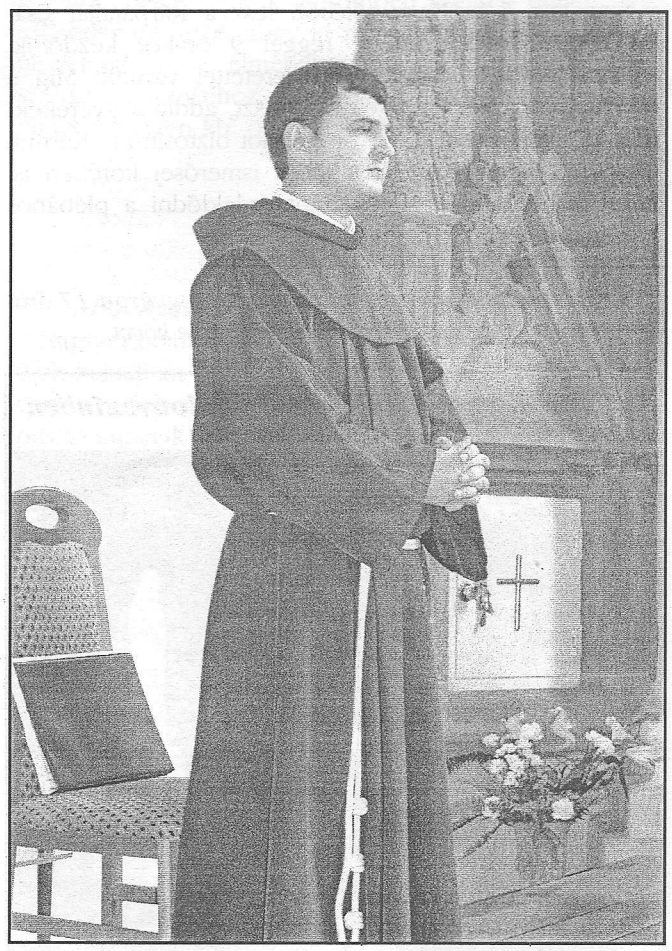
Pápai Zsuzsanna

Krisztus késedelem nélküli kiengesztelődésre hív minket. Nem felejthetjük el Szent Máté evangéliumában elhangzó szavait: „Ha tehát ajándékodat az oltárhoz viszed és ott eszedbe jut, hogy felebarátodnak valami panasza van ellened, hagyd ajándékodat az oltár előtt, menj, békülj ki előbb felebarátoddal" (5,23). Tehát világos, ne halogasd a kibékülést, hanem: „békülj ki előbb".

Taizé-i Levél

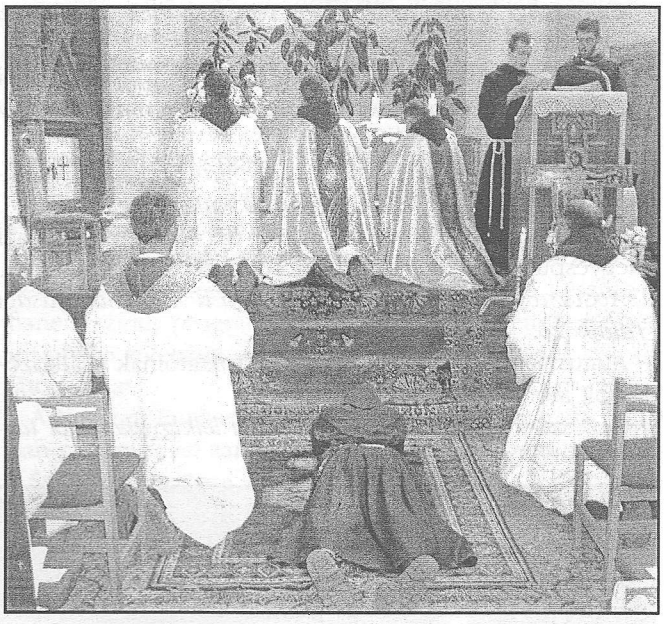
Ferences örökfogadalom Nagyszőlősön

Október 1-jén, szombaton örömteli ünnepre gyűltek össze Nagyszőlősön a magyarországi Kapisztrán Szent János ferences rendtartomány tagjai, köztük a Kárpátalján szolgáló ferences atyák, a nagyszőlősi és környéki hívek, valamint a távolabbról érkezett vendégek. Varga Antal Tarziciusz testvér, aki a Nagyszőlősi járásból, Csepéről származik, ezen a napon tett örökfogadalmat a nagyszőlősi plébániatemplomban. A II. világháború befejezése óta, amikor bezárták a nagyszőlősi ferences kolostort, ez volt az első fogadalomtétel, melyre Kárpátalján került sor.

Az ünnepi szentmise délelőtt 11 órakor kezdődött, melynek keretében tette le Tarziciusz testvér Magyar Gergely tartományfőnök kezébe a hármas fogadalmat, kifejezve, hogy tulajdon nélkül, tisztaságban és engedelmességben kíván élni élete végéig, s így visszavonhatatlanul, egészen odaadja magát az Istennek. A fogadalomtételt a jelenlevő ferences testvérek és hívek éneke és imája kísérte. Tarziciusz testvér az oltáron írta alá örökfogadalmának szövegét, majd békecsókot váltott a jelenlévő ferences testvérekkel és atyákkal, akik ily módon is osztoztak örömében.

A szentmise főcelebránsa Majnek Antal munkácsi megyéspüspök volt, aki nemcsak püspökként, hanem rendtársként is volt jelen, s így kétszeres örömmel fogadta az új örökfogadalmas rendtagot.

A szentmise végén Tarziciusz testvér köszönetet mondott mindenkinek: szüleinek, a ferences rendnek s azoknak is, akik előkészítették ezt a szép ünnepet. A szentmise után agapé várta a sokfelől ideérkező híveket.

Tarziciusz testvér a második kárpátaljai származású örökfogadalmas ferences. Az első, Weinrauch Ferenc Márió huszti születésű atya 1998-ban tett örökfogadalmat, és 1999-ben szentelte pappá Huszton Majnek Antal püspök. Jelenleg ő a nagyszőlősi plébános és a nagyszőlősi ferences rendház házfőnöke. Magyarországon, a Kapisztrán Szent János rendtartományban jelenleg három kárpátaljai ferences növendék tanul, akik Husztról, Viskről illetve Munkácsról származnak.

Pápai Zsuzsanna

Hírek, felhívások

Július 4-10. Megrendezték a III. Gitáros Tábort Szinyákon.

Július 18-12. Ministránstábor volt kispapok vezetésével Bustyaházán és Gyertyánligeten

Július 30-augusztus 7. között tartották a Medjugorjei Ifjúsági Fesztivált, melyre egyházmegyénkből egy autóbusznyi fiatal zarándokolt el.

Augusztus 15. Ünnepi búcsút tartottak Szolyván a templom felépítése 100. évfordulójának emlékére.

Augusztus 20. Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi megyéspüspök Szent István-búcsút tartott Aknaszlatinán.

Augusztus 9-23. között volt Kölnben a XX. Világifjúsági Találkozó.

Augusztus 24. Az egyházmegye hitoktatóinak találkozója volt Munkácson.

Augusztus 12-14. Roska Péter atya lelkigyakorlatot tartott Ungváron.

September 10. Az Egyházmegyei Teológiai Tanfolyam végzőseinek diplomaosztójára és az új kurzus hallgatóinak évnyitójára került sor Munkácson, a Székesegyházban.

September 22-25. Női Cursillót tartottak Szinyákon.

Október 1. Örökfogadalmat tett Nagyszőlősön Varga Antal Tarziciusz csepei származású ferences szerzetes.

Október 7-8. Egyházmegyei zarándoklat indult Máriapócsra, melyen kb. 400-an vettek részt egyházmegyénkből.

Október 13-16. Férfi Cursillót tartottak Szinyákon.

Október 16-án Szerednyén a plébánia fennállásának 200. évfordulóját ünnepelték. Az ünnepi szentmisére, melynek főcelebránsa Majnek Antal püspök volt, a templom előtti szabadtéri oltárnál került sor, számos hívő részvételével.

Ugyanezen a napon egyházmegyei gyűjtést tartottunk a romániai árvíz károsultjainak, köztük a székelyeknek és a csángóknak megsegítésére.

Felhívások

Október 23-án, missziós vasárnap egyházmegyénkben, miként az egész világegyházban is gyűjtést tartunk a missziók támogatására.

Október 29-én karizmatikus ifjúsági lelkinap lesz Munkácson, amelyre szeretettel várunk minden 15 és 30 év közötti fiatalt. A találkozó mottója: „Látni akarjuk Jézust!" Az előadó Steve Tomashefski diakónus (USA), a zenei részt pedig Csiszér László és barátai szolgáltatják. Gyere el, téged is szeretettel várunk! Jelentkezni és a részletek iránt érdeklődni a plébános atyáknál lehet.

November 5-én Nagyszőlősön lesz a Kárpátaljai Családok Találkozója, amely reggel 9 órakor kezdődik. Minden családot hívunk és szeretettel várunk. Míg a felnőttek előadásokon vesznek részt, addig a gyerekeknek ill. fiataloknak külön programot biztosítunk. Kérünk mindenkit, hogy terjessze a hírt ismerősei körében is. Jelentkezni és a részletek iránt érdeklődni a plébános atyáknál lehet.

November 26. Ifjúsági szentmise lesz Ungváron 17 órakor, melyet Sillye Jenő és barátai koncertje követ.

Szűzanya-szobor a csapi mozdonyszínben

Megható és rég várt esemény színhelye volt a csapi vonatállomás 2005. szeptember 21-én. Ezen a napon áldotta meg Szűz Mária szobrát a csapi mozdonyszín felújított területén Snep Román csapi római katolikus és Szabó Attila görög katolikus lelkész. Egyúttal megáldották a mozdonyszín minden fontosabb részlegét, műhelyeit és irodahelyiségeit, munkásait és minden alkalmazottját, a helybeli hívek nagy örömére. Végre ezt is megérhettük.

Berczik József

Kölni utótalálkozó Nagyszőlősön

Szeptember 17-én Nagyszőlősön került sor a Kölni Ifjúsági Találkozó utótalálkozójára, melyet Weinrauch Márió nagyszőlősi plébános (aki maga is részt vett a kölni találkozón) és a szőlősi fiatalok szerveztek meg. Az egynapos összejövetelen szentmisén vettünk részt, ahol az ungvári ifjúsági énekkar énekelt, rövid filmvetítést néztünk meg a kölni katekézisekről, amit az Egri Főegyházmegye ifjúsági irodája bocsátott rendelkezésünkre. Ezután kivetítőn megnéztük a rólunk készült fényképeket is. A szőlősi vendéglátók nagyon ötletes Kárpátaljatérképet készítettek, amelyre a saját városa vagy faluja mellé mindenki odaragasztott egy papírból kivágott tappancsot. Beszélgettünk a Kölnben szerzett élményeinkről, valamint arról, hogy ki mit hozott magával haza. A beszélgetés és az élménybeszámolók után elsétáltunk a szőlősi vár romjaihoz. Itt egy Miatyánkkal zártuk a programot, amelyen kb. ötvenen vettünk részt.

Cserbánics Adrienn

Külföldi hírek

Ahol Ázsia legnagyobb székesegyháza állt

Nagaszakiban az Urakami székesegyházában augusztus 9-én hajnalban kezdődtek a megemlékezések a 60 évvel ezelőtt ledobott atombomba áldozatairól. Külön szentmisét mutattak be abban a templomban, amely egykor Ázsia legnagyobb székesegyháza volt, s mintegy 500 méterre állt az atombomba becsapódási helyétől.

A hirosimai bombázás után három nappal, 1945. augusztus 9-én 11 óra után 2 perccel 30 hívő és 2 pap volt a templomban. A „Fat man" néven emlegetett plutóniumbomba ledobása után mindannyian meghaltak, s az épület teljesen kiégett a felszabaduló hő miatt. Az akkori 12 ezer lelket számláló közösség 8500 tagja meghalt. Nagaszakiban az atombomba összesen 80 000 ember életét oltotta ki, az azt követő évben további 60 000-en haltak meg.

Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus Budapesten

2005. szeptember 17-én délelőtt 10 órakor vette kezdetét a Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus a Szent István-bazilikában, és a bazilika előtti téren. A bazilikát zsúfolásig megtöltötték a hívők, akik az ország egyházmegyéiből és határon túlról érkeztek. Az 1938-as Eucharisztikus Világkongresszust is ezek között a falak között rendezték meg annak idején.

A megnyitó köszöntés és imádság után Varga László atya előadása következett *Életünk szentmiséje* címmel.

Jelenits István *Az Eucharisztia megjelenése a magyar irodalomban* című előadásában a magyar irodalomból gyűjtött össze egy csokorra valót a középkori és a huszadik századi magyar líra gyöngyszemeit elemezve.

A Szent István téren „témasátrak" várták az Eucharisztikus Kongresszus idején a látogatókat. Ezek a sátrak az Eucharisztia lényegének egy-egy szempontját (küldetés, áldozat, Ige, örömhír, hálaadás, a legkisebbek szolgálata) voltak hivatottak kidomborítani. Több sátor szervezői nemcsak képekkel és nyomtatott anyagokkal készültek, hanem színes programokkal – énekléssel, betlehemessel, más helyi jellegzetességek bemutatásával – várták az oda látogatókat.

A Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus a kora esti órákban szentmisével zárult, amelyen a hívek a bazilikában és a Szent István téren egyaránt részt vehettek. A szentmise főcelebránsa Dr. Erdő Péter bíboros volt, s megjelent Juliusz Janusz, Magyarország apostoli nunciusa is.

„Töltsön el minket a bizalom, hogy nem vagyunk egyedül, hogy világunk sincs egyedül, és nincs magára hagyva, hanem átöleli a mindenható és irgalmas Isten gondviselése" – mondta Erdő Péter bíboros, majd Krisztus áldását kérte nemzetünkre.

A Nemzeti Eucharisztikus Kongresszusra határon túlról is érkeztek magyarok, köztük a kárpátaljaiak kis csoportja is.

27 éve kezdte meg péteri szolgálatát II. János Pál pápa

„Szemlélődő és misszionárius pápa volt, akit erkölcsi tekintélyként ismert el sok nem keresztény és nem hívő is."

Október 16-án, az Úrangyala imádságra érkezett mintegy ötvenezer zarándok előtt XVI. Benedek pápa elődjére, II. János Pál pápára emlékezett, aki éppen 27 éve kezdte meg péteri szolgálatát.

„II. János Pál pápával az egyház történetének egyik leghosszabb pápasága vette kezdetét, amelynek során »egy messziről jött pápa« erkölcsi tekintélyt vívott ki magának sok nem keresztény és nem hívő szemében is, ahogy azt betegsége kapcsán a sok megható szeretetnyilvánítás és halála után a mély részvét is mutatta.

A Vatikáni Grottákban található sírjánál mindmáig szakadatlan a hívek zarándoklata, s ez is ékesszólón tanúsítja, mennyire szívükbe zárták őt az emberek, főként a szeretetről tett tanúságtételéért és odaadásáért a szenvedésben. Benne a hit és az imádság erejét csodálhattuk, s a teljes ráhagyatkozást a Szeplőtelen Szűzanyára, aki mindig elkísérte és megoltalmazta, főként életének legnehezebb és legdrámaibb pillanataiban."

„Ma emlékezünk – mondta végezetül a pápa a lengyel zarándokoknak – II. János Pál pápa megválasztására, aki az első lengyel pápa volt. Amikor hálát mondunk a Jó Istennek az ő önzetlen szolgálatáért, amelyet az egyháznak és az emberiség egész családjának tett, újra elkötelezzük magunkat tanítása mellett".

„Magyar Mindenszentek"

November 13-án van a magyar szentek és boldogok emléknapja. Néhányuk életét ismertetjük azok közül, akiket ezen a napon együtt ünneplünk.

BOLDOG BÁNFI BUZÁD

**13. SZÁZAD ELEJE, †1243. DECEMBER 8.*

Életéről így ír Hevenesi Gábor a 17. század végén: Buzád az egész Magyarországon leghatalmasabb Bánfi családból származott. Már felnőtt volt, amikor a mulandó gazdagságot és hírnevet megvetve fiaira hagyta rangját, és 1233 körül nagy buzgósággal a domonkos rendben kezdett szerzetesi életet. Mivel a világi tudományokban már korábban jártasságot szerzett, hamarosan Isten igéjének fáradhatatlan hirdetője lett. Mikor a tatárok Magyarországra törtek, s különös kegyetlenséggel pusztították Isten szolgáit, a prior megparancsolta szerzeteseinek, hogy meneküljenek, de Buzád, nem törődvén az életveszéllyel, kérte, hogy maradhasson és vigasztalhassa a keresztény népet. Miután társai már biztonságban voltak, Buzád elindult, hogy meghaljon Krisztusért, s ugyanerre buzdította a népet is. Mikor a tatárok csapata már a közelben volt, a maroknyi nyájat üdvös intelmekkel a Krisztusért elviselt dicsőséges halálra lelkesítette. Ő maga a templomban, mintha feszületen lenne, kitárt karokkal imádkozott az oltár előtt. Így ajánlotta föl magát egészen elégő áldozatul, s így ölték meg 1243. december 8-án.

SZENT BESZTERÉD

†BUDA V. PEST 1045. SZEPTEMBER 27.

Besztered (latinul: Bistridus, Bestridus, Beztertus) Nyitra vértanú püspöke volt. Szent Gellért legendájában olvasható: „Gellért teste aznap ott feküdt, ahol a vértanúságot elszenvedte. Bödi püspököt is megkövezték, s így ment át a dicsőségbe. Besztered püspök pedig halálos sebet kapott, és harmadnap költözött el e világból," Hevenesi Gábor 17. században írt szavai szerint „bátran és dicsőségesen meghalt". A hagyomány nyitrai püspöknek tartja, 1034 körül kaphatta kinevezését. A 20. századig a nyitrai püspökség saját naptárába fölvett ünnepéről ma már nem emlékeznek meg. A hívők körében azonban él az emlékezete.

BOLDOG ILONA

**13. SZÁZAD ELEJE, †VESZPRÉM, VSZ. 1270. NOVEMBER 15.*

Ilona a veszprémi domonkos kolostor priórája és hét éven át Árpád-házi Szent Margit nevelője volt. Lelki életét komoly misztikus élmények határozták meg, élete végén megjelentek testén a stigmák. A kolostor kormányzásában jó gyakorlati érzékről tett tanúságot. Halála után tizenkét évvel holttestét a kolostortemplomban készített ékes síremlékbe helyezték át. Tisztelete kérdésében a Szentszék még nem nyilatkozott. Ünnepét a rendben november 6-án ülik.

BOLDOG MAGYAR ANTAL FERENCES

**MAGYARORSZÁG, 14. SZÁZAD ELSŐ FELE †FOLIGNO, 1398. MÁJUS 13.*

A magyar származású Antal elhagyta családját, vagyonát és hazáját, hogy zarándokként éljen. Az 1350-es szentévben Rómába ment, ahol belépett a ferences harmadrendbe. Később Assisibe zarándokolt, hogy Szent Ferencet a sírjánál tisztelje, és elnyerje a Porciunkula búcsúját. Rómába visszatérőben átutazott Foligónon, ahol 1371-ben súlyosan megbetegedett. Befogadták a Szentlélek Kórházba, és nagy szeretettel ápolták. Mivel betegsége ideje alatt fogadalmat tett erre, fölgyógyulása után ugyanabban a kórházban az elhagyottak és betegek ápolója lett. Vezeklésével és nagy szeretetével példaképe lett mindenkinek. Itt halt meg 1398. május 13-án, s a kórház templomának egyik kápolnájában temették el.

1608-ban ereklyéit egy urnában a főoltáron helyezték el. A ferences martirológiumban halála napján emlékeznek meg róla.

BOLDOG TEMESVÁRI PELBÁRT

**Temesvár, 1435 körül, †Buda, 1504. január 22.*

Gyermekkorát nem ismerjük. Első emléke a krakkói egyetem évkönyvében van: 1458-ban iratkozott be, 1464-ben fejezte be filozófiai tanulmányait, és 1471 körül mint teológiai doktor hagyta el Krakkót. Belépett az obszerváns ferences rendbe, 1480-ban az ozorai kolostorban élt. Hamarosan nagy hírű hitszónok lett. Írásra a Boldogságos Szűz iránti tisztelete késztette: 1480 táján az országban pestisjárvány volt, s Pelbárt testvér többször is elkapta a betegséget. Vallomása szerint egyedül a Boldogságos Szűz jósága mentette meg a haláltól. Ezért írta meg Mária magasztalására, Jézus Krisztus dicséretére, Szent Ferenc atyának és minden szenteknek tisztességére a *Stellariumot.* Könyvével forrást akart adni kevésbé művelt testvéreinek és a falusi lelkipásztoroknak, hogy prédikációikat könnyebben elkészíthessék. Elöljárói Budára küldték a provincia növendékeinek tanítására. 1483-tól Budán és Esztergomban fölváltva tanított. A Stellarium oly hasznosnak bizonyult, hogy szerzetestársai lemásolták és a kolostorokban terjesztették. Elöljárói parancsára készítette 1485–1500 között a három részből álló nagy beszédgyűjteményét, a *Pomeriumot.* Első részében a szentekről, második részében az ünnepekről, harmadik részében a nagyböjt hétköznapjairól szóló beszédeket közöl. Tanári munkásságának gyümölcse a zsoltárokat és énekeket magyarázó *Expositio* és a hittételekkel foglalkozó *Aureum rosarium.* Kéziratait 1495 után Hagenauba vitték és sokszor kiadták.

Mélyen hívő, nagy olvasottságú skolasztikus író volt. Eredetiségre nem törekedett, hanem alaposan ismerve az egyházi irodalmat (Boethiustól a maga koráig), idézetekkel bizonyított és tanított. Szónoklataiban az életből vett képekkel szemléltetett, s a királyi udvar közvetlen közelében is bátran ostorozta az erkölcsi visszaéléseket.

Életige, 2005. november

„Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld." (Mt 5,5)

A hegyi beszéd, mely Jézus nyilvános működésének kezdetén hangzik el, a nyolc boldogsággal kezdődik. Ebben a hónapban a harmadik boldogságra összpontosítjuk figyelmünket.

„Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld."

Ki szelíd? Aki nem izgatja fel magát a rossz láttán, és nem hagyja, hogy elragadják az indulatok. Képes arra, hogy uralja, féken tartsa reakcióit, különösen haragját, dühét. Szelídségének azonban semmi köze a gyengeséghez vagy a félelemhez; és nem huny szemet a rossz felett, nem is vállal cinkosságot vele. Ellenkezőleg, ez a szelídség nagy lelki erőt kíván, mely nem haragra és bosszúra, hanem a mások iránti tiszteletteljes, határozott és higgadt viselkedésre vezet.

A boldogságok között említett szelídséggel Jézus a provokáció egy új fajtáját indítványozza, azt, hogy tartsuk oda a másik arcunkat is, hogy tegyünk jót azzal, aki rosszat tesz nekünk, hogy adjuk oda a köntösünket is annak, aki a ruhánkat kéri... Így lehet a rosszat a jóval legyőzni. Akik így élnek, azoknak Jézus megígéri:

„... övék lesz a föld."

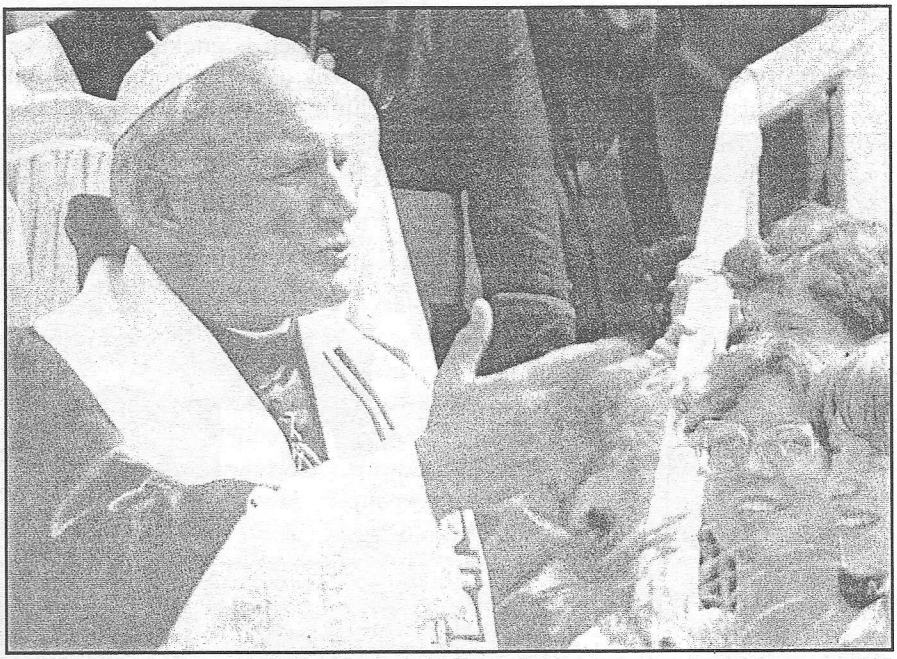
A föld örökségének ígérete egy másik hazára is utal. Arra, amelyet Jézus az első és utolsó boldogságban „Mennyek Országának" nevez: az Istennel való életközösség, a vég nélküli élet teljessége ez.

Már itt a földön boldog az, aki szelíd, mert már most megtapasztalja, hogy meg tudja változtatni a világot maga körül, elsősorban kapcsolatai átformálásával. Egy olyan társadalomban, ahol sokszor az erőszak, az arrogancia és az elnyomás uralkodik, az ilyen ember az „ellentmondás jele" lesz, árad belőle az igazság, a megértés, a tolerancia, a kedvesség, a mások iránti tisztelet.

A szelíd ember, miközben egy igazságosabb és igazabb – evangéliumi – társadalmat épít, felkészül arra, hogy örökségül kapja a Mennyek Országát, hogy az „új ég és új föld" polgára legyen.

„Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld."

Ahhoz, hogy élni tudjuk ezt az életigét, elég, ha megnézzük, hogyan élt Jézus. Ő azt mondta: „Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű."[1] Tanításában a szelídséget a szeretet jellemzőjeként mutatta be. Az igazi szeretet ugyanis, amelyet a Szentlélek áraszt a szívünkbe, „öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás"[2].

Igen: aki szeret, nem idegeskedik, nem siet, nem sért meg másokat, nem szitkozódik.

Aki szeret, uralkodik magán, kedves, szelíd és türelmes.

Az egész Evangéliumot áthatja a „szeretet művészete", amit sok kisgyermek is megtanult. Tudom, hogy egy különleges dobókockával játszanak, melyet „szeretet-dobókockának" neveztek el. Minden oldalán egy mondat áll arról, hogy Jézus tanítása alapján hogyan szerethetünk: mindenkit szeretek, kölcsönösen szeretjük egymást, elsőként szeretek, eggyé válok a másikkal, Jézust szeretem a másikban, szeretem az ellenségemet. Reggel dobnak vele, és megpróbálják életre váltani, ami azon az oldalon áll. Elmesélik tapasztalataikat is.

Egy nap a 3 éves caracasi Francesco édesapja felháborodottan érkezett haza, mert összetűzésbe került egy munkatársával. Feleségének is elmesélte a történteket, mire ő is megharagudott az illetőre. Francesco ekkor odavitte hozzájuk a kockáját, és ezt mondta: „Dobjatok a szeretet-dobókockával!"

Dobtak egyet. A kocka felső oldalán ez állt: „szeretem az ellenségemet".

A szülők megértették...

Ha jobban belegondolunk, észrevesszük, hogy vannak olyan emberek, akik csodálatos szelídséggel élik meg hétköznapjaikat.

Több nagy személyiségnél láttuk, akik már itt hagyták ezt a földet – mint II. János Pál, Kalkuttai Teréz anya, Roger Schütz –, hogy olyan mértékben áradt belőlük a szelídség, hogy hatással voltak a társadalomra és a történelemre, példaként járva előttünk.

Chiara Lubich

[1] Mt 11,29
[2] Gal 5,22

A kiengesztelődés apostola – az egység vértanúja

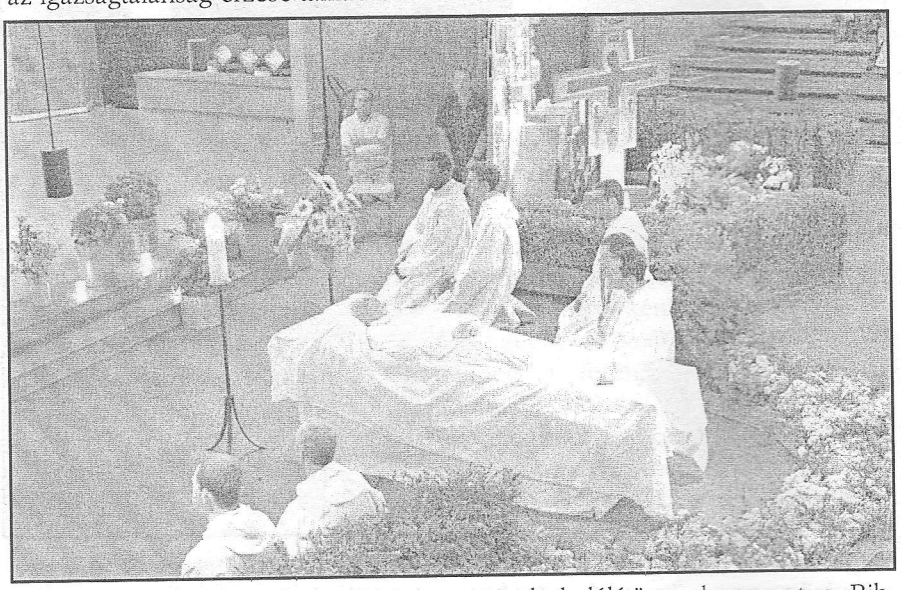
Megölték Roger testvért, a Taizé-i Közösség alapítóját

A taizé-i Kiengesztelődés Templomában, augusztus 16-án, kedden, a közös esti imán, a közösséget körülvevő tömegből egy – vélhetőleg zavart elméjű – asszony késszúrással megsebesítette Roger testvért, aki néhány perccel később elhunyt.

Roger testvér halála után éjfélkor imádságot tartottak a Kiengesztelődés Templomában. Francois testvér, a Közösség egyik legidősebb tagja, röviden szólt a jelenlévőkhöz:

„Az Úr szemében drága dolog barátainak a halála – olvassuk a Szentírásban.

Roger testvér halála mindenekfelett értékes számunkra, ugyanakkor szörnyű is. A halál olyan valami, ami elszakít bennünket, s az erőszakos halál még inkább. Még ha ezt a halált egy zavaros elméjű ember okozta is, az igazságtalanság érzése támad bennünk, ami reményvesztett csüggedtségbe taszíthat.

Az erőszakkal szembesülve csak békével válaszolhatunk. Roger testvér szüntelen ezt hangoztatta. A béke egész létünk elkötelezettségét követeli, belülről és kívülről. Ez egész személyiségünket áthatja. Így ezen az estén a békét közvetítsük egymás felé, és tegyünk meg mindent, hogy mindenki megőrizze a reményt.

A Szentírás szavai szerint ez a halál nem csak számunkra értékes. Az Isten szemében is értékes. Maga Isten is osztozik a mi szomorúságunkban. Ő velünk szenved. Isten átérzi „barátainak halálát" – ahogy azt a Bibliában olvassuk.

Roger testvér bizonnyal Isten barátja volt. Kezdettől fogva minden erejét latba vetve azt akarta megértetni velünk, hogy Isten úgy szeret mindegyikünket, mely szeretetnek nincs vége, amelyből senki nincs kizárva, amely elfogad minket, ahogy vagyunk, és amely szeretetnek nincs határa.

És ha igaz, hogy a halál olyan fájdalmat okoz, amely magát Istent is megérinti, tegyünk meg mindent, hogy kifejezzük neki hálánkat, köszönetünket mindazért, hogy Roger testvér eddig köztünk lehetett."

Roger testvér temetése augusztus 23-án, kedden 14 órakor volt. A temetést megelőző napokon testét délutánonként 15 és 19 óra között a taizé-i templomban helyezték el, így akik akartak, azok a közelében imádkozhattak.

Nyolc évvel ezelőtt Roger testvér utódjául Alois testvért jelölte ki a Közösség felelősének. Alois testvér rögtön megkezdte a közösség szolgálójának hivatását.

„Áldj meg minket, Krisztus, és mindazokat, akiket ránk bíztál. Őrizz meg minket a nyolc boldogság lelkületében:
örömben,
egyszerűségben és
irgalmasságban."

(Az imádságokat befejező áldás)

Élete

Roger Schütz-Marsauche Svájcban született 1915. május 12-én. Édesapja református lelkész volt. 1937-től 1940-ig teológiát tanult Lausanne-ban és Strassbourgban. 1940-ben telepedett le Franciaországban. A II. világháború alatt nővérével menekülteket rejtegetett. A Taizé-i Közösséget néhány testvérrel hozta létre 1949-ben. Az első testvérek evangélikus kötődésűek voltak, később egyre több katolikus is csatlakozott hozzájuk. Ma a Közösségnek 25 nemzetből körülbelül 100 tagja van, közel egyharmaduk katolikus.

II. János Pál pápa többször kifejezte, milyen nagyra értékeli a Roger testvér által alapított ökumenikus közösséget. Köztudott, hogy Roger testvér meghívottként a II. Vatikáni Zsinaton is jelen volt. A Szentatya 1986 októberében meglátogatta Taizé-t, és azt mondta róla: „Taizé – kis tavasz". „Az ember úgy jön Taizé-be, mint egy forráshoz. Az utazó megáll, csillapítja szomját és folytatja útját" – mondta II. János Pál.

Roger testvér II. János Pál pápa temetésén is jelen volt, és ott Ratzinger bíboros megáldoztatta.

„Személyes imánk egyszerű. Vagy úgy gondoljuk, hogy az imádsághoz sok szóra van szükség? Nem, gyakran elég néhány, akár ügyetlen szó is, hogy mindent Isten kezébe tegyünk, félelmeinket éppúgy, mint reményeinket.

Amikor a Szentlélekre hagyatkozunk, akkor rátalálunk a nyugtalanságból a bizalomba vezető útra. És ekkor így szólunk:

Szentlélek, add, hogy minden pillanatban feléd fordulhassunk.

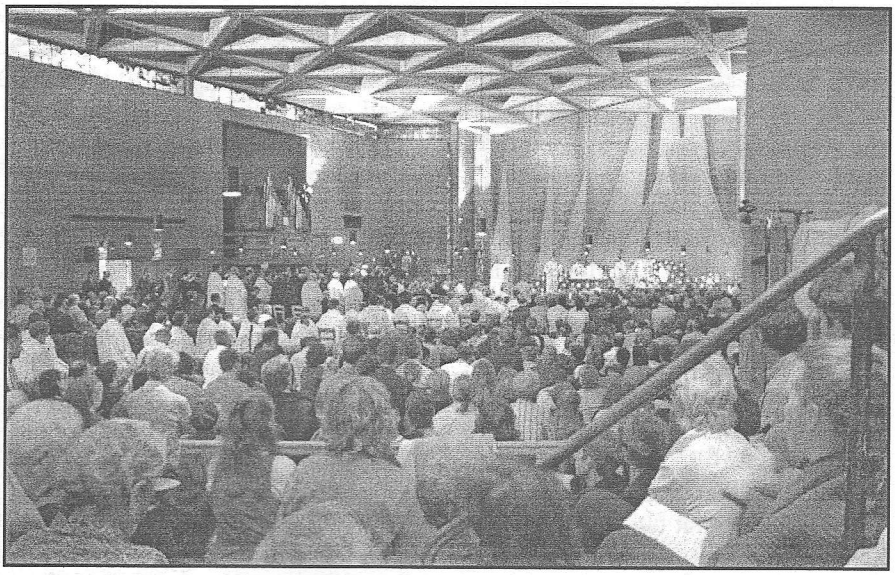
Oly gyakran elfelejtjük, hogy bennünk laksz,

bennünk imádkozol és bennünk szeretsz.

Jelenléted szívünkben bizalom és állandó megbocsátás.

Igen, a Szentlélek fényt gyújt bennünk. És bár nagyon halovány, mégis felébreszti szívünkben az Isten iránti vágyakozást. Az Isten iránti egyszerű vágyakozás pedig már imádság."

(Roger tertvér 2005-ös Taizé-i leveléből)

Egy évek óta Taizé-ben élő, fiatal magyar házaspár levele, néhány nappal a történtek után

Kedves barátaink!

Ne haragudjatok, hogy csak most írunk. Az elmúlt napokban egyik órától a másikig éltünk, mindig csak a következő lépést láttuk magunk előtt. Mindaz, ami kedden este a templomban történt, leírhatatlan, felfoghatatlan borzalom. Ezért ennek elmesélésével nem is próbálkozunk, de amit szeretnénk nektek elmondani, az sokkal inkább mindaz, ami most történik Taizé-ben. Az első rémület és bénultság után olyan békesség és csend honolt a taizé-i dombon, ami mindenkire nagyon mély hatást tett. Az ima azóta folyamatosan tart, a testvérek tartják a bibliai bevezetőket, a kiscsoportos beszélgetések folytatódnak, a konyhás csapat főzi az ebédet, a mosogató csapat mosogat, mindenki a helyén. A fennmaradó időben pedig a templomban vagy a spontán alakuló kis találkozókon bátorítja mindenki a másikat.

Ha az események brutalitására gondolunk, akkor szinte hihetetlen mindaz, amit látunk most magunk körül: békesség, együttérzés, a szívek mélyéig ható megrendülés. Mintha Roger testvér azt üzenné, menjetek, folytassátok, talán még nagyobb lendülettel, mint azelőtt. Minden délután 15 és 19 óra között Roger testvér teste ott van a templomban. Leginkább azért, hogy ne a templomban látott borzalom maradjon az emlékeinkben, hanem az a békés arc, amivel megnyugodhatunk abban, hogy ott van Istennél, ahol velünk imádkozik, folytatja a megkezdett utat velünk együtt. A gyerekekkel ma délelőtt ott voltunk a szobájában, testvérei imádkoznak körülötte, együtt énekeltünk velük. A gyerekek is el tudtak tőle köszönni és talán megéreztek valamit a felfoghatatlan végtelenből.

Egy dolgot szeretnénk üzenni és ezt mondjátok el mindenkinek! Mindaz, ami történt, borzalmas. Felfoghatatlan és megmagyarázhatatlan. Éppen ezért ez nem Isten akarata. Istennek ugyanúgy fáj barátainak a halála, mint nekünk. Velünk együtt szenved és sír. Viszont mindaz, amit ebből a rosszból Isten teremteni tud, az csodálatos. És ebben a teremtésben mi vagyunk az eszközei. Szinte kézzelfogható módon látjuk magunk körül, hogy az Élet hogyan győzi le a halált, a világosság a sötétséget. Most kell igazán összekapni magunkat és minden lehetséges módon a kiengesztelődést, a békét és a megbocsátást megélni.

Lévi, egy jeruzsálemi rabbi azt írta, hogy Roger testvér ugyanolyan tüzes szekéren ment fel az Istenhez, mint Illés. A köntösét itt hagyta nekünk, ugyanúgy, mint a próféta. Nekünk kell felvenni ezt a köntöst és viselni tovább.

A Taizé-i Közösség

Franciaországban, Burgundia déli részén fekszik Taizé, ahol az 1940-ben Roger testvér által alapított nemzetközi, ökumenikus szerzetesközösség él. A testvérek egész életükre szóló fogadalommal kötelezik el magukat anyagi és lelki közösségre, nőtlenségre és teljes egyszerűségre. Ma a közösség mintegy száz testvért számlál, katolikusokat és különböző protestáns felekezetűeket egyaránt, akik több mint 25 különböző országból származnak.

A mindennapi élet középpontjában Taizé-ben a napi háromszori közös imádság áll. A testvérek semmilyen ajándékot vagy adományt nem fogadnak el, saját munkájukból tartják fenn magukat. Közülük néhányan a világ legszegényebb részein kis csoportokban (fraternitás) élnek.

Az 1950-es évek végétől kezdve sok ezer fiatal keresi föl Taizé-t, hogy részt vegyen az egyhetes találkozókon, az imádságokon és a kiscsoportos beszélgetéseken. A taizé-i testvérek pedig gyakran látogatnak és vezetnek – kis és nagy – találkozókat Afrikában, Észak- és Dél-Amerikában, Ázsiában és Európában, a „Bizalom zarándokútja a földön" részeként. Ezeken a találkozókon több alkalommal kárpátaljai fiatalok is részt vettek.

Tudjuk-e azt, hogy miért is haragszunk?

III. rész

A haragkezelés pozitív modelljének harmadik lépése: határozzuk meg pontosan, miért is haragszunk! Erre a lépésre akkor kerülhet sor, ha sikerült úrrá lenni a hirtelen felinduláson. Az indulatunk mérséklésére – amikor elkezdtünk számolni, és kb. 254-nél járunk – határozzuk meg: most miért is haragszom. Ha például a házastársára haragszik valaki, tegye fel a következő kérdést magának: Mi váltotta ki a haragomat? – Az, amit mondott vagy amit tett? Vagy a hangnem, ahogyan beszélt velem? Esetleg az, ahogy rám nézett? Lehet, hogy a viselkedése emlékeztet bennünket valakire, pl. a szüleink velünk kapcsolatos magatartására? Nincs-e része a hirtelen fellobbant haragban valamilyen munkahelyi kellemetlenségnek, netán egy régi sérelemnek?

Amikor haragszunk valakire, pontosan tisztáznunk kell magunkban, hogy mit követett el ellenünk. Mivel bántott meg?

Egy másik szempontot is érdemes figyelembe venni – azt, hogy menynyire súlyos a bennünket ért sérelem.

A harag pontos okának és súlyosságának meghatározása után elérkeztünk a negyedik lépéshez: vegyük sorra haragunk feldolgozásának lehetséges módjait!

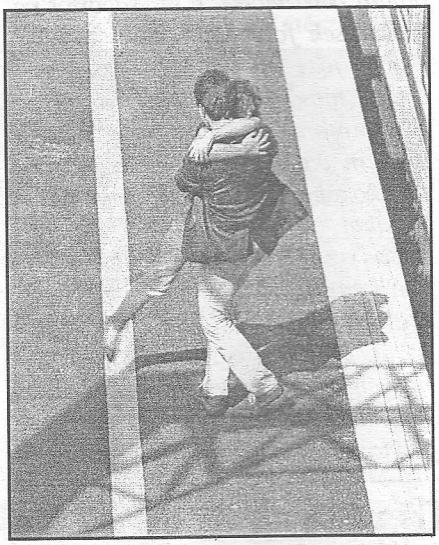
Hasznos lehet, ha gondolatainkat hangosan szavakba foglaljuk, de időnként érdemes leírni ezeket, amelyekből később is tanulhatunk. Abban biztosak lehetünk, hogy sokféle választási lehetőség áll előttünk.

Odamehetünk a másikhoz hogy jól lehordjuk, amiért olyan igazságtalan, tapintatlan, érzéketlen, meggondolatlan és figyelmetlen volt velünk. Fejére olvashatjuk az összes múltbeli vétkét, ami eszünkbe jut. Durva kifejezésekkel érzékeltethetjük, hogy mennyire megbántott. Fejbe vághatjuk a kezünkbe kerülő tárggyal, felpofozhatjuk, jó erősen megrázhatjuk.

Elégtételt vehetünk úgy is, hogy elhatárolódunk tőle: közöljük vele, hogy nem akarjuk többé látni, és semmi közünk hozzá. Hadd érezze, hogy milyen az, ha az embert elutasítják!

Ilyen vagy hasonló gondolatok kavaroghatnak a fejünkben akkor, amikor haragszunk. Vajon a felsoroltak között ott van-e a helyes megoldás? Gondoljunk vissza a már korábban leírtakra: „Legyen a viselkedésünk és válaszunk pozitív és szeretetteljes!" Olyan lépésre szánjuk el magunkat, amely segít a probléma megoldásában és a kapcsolat helyreállításában, ugyanakkor a másik személy javát is szolgálja! Azt hiszem, egyetértenek velem abban, hogy a felsorolt reakciók egyike sem felel meg ezeknek a kívánalmaknak. Lehet, hogy régebben így reagáltak vagy talán még most is, de ha helyesen akarják kezelni a haragjukat, akkor más megoldást kell keresniük.

Milyen lehetőségek közül választhatunk, ha keresztténynek valljuk magunkat?

Véleményem szerint két helyes megoldás van. Az egyik: a szeretetteljes konfrontálódás a másik személlyel, a másik: tudatosan felülemelkedünk a problémán.

Lássuk először a második lehetőséget! Bizonyos esetekben az a leghelyesebb, ha elismerjük, hogy megbántottak, de belátjuk, hogy a másik személlyel való konfrontálódás nem vezetne jó eredményre, ezért úgy döntünk, hogy Istenre hagyjuk az igazságszolgáltatást. Ez nem ugyanaz, mintha elfojtanánk vagy hagynánk felgyülemleni a haragunkat. Éppen ellenkezőleg! Istenre bízzuk, és lemondunk a bosszúállásról és az ítélkezésről, mert a Szentírás szerint ez egyedül Istenre tartozik. „Ne fizessetek senkinek rosszal a rosszért! A jóra törekedjetek minden ember előtt! Amennyiben rajtatok áll, lehetőség szerint éljetek békében minden emberrel! Ne tegyetek a magatok ügyében igazságot, kedveseim, hanem adjatok helyet az isteni haragnak, mert meg van írva – Enyém a bosszúállás, én majd megfizetek." (Róm 12,17-19)

Nem engedhetjük meg, hogy mások vétsége felőrölje lelki békénket, ezért úgy döntünk, hogy felülemelkedünk a bennünket ért sérelmen. Ezt nevezi a Biblia béketűrésnek, és bizonyos esetekben ez az egyetlen járható út.

Tegyük fel, hogy szüleink éveken át igazságtalanul bántak velünk, vagy többször is mélyen megbántottak, éppen olyankor, amikor legnagyobb szükségünk lett volna a támogatásukra. Szívünk mélyén még mindig haragszunk rájuk, de keresztényként szeretnénk elrendezni a haragunkat. Tudjuk, hogy szüleink, akik, lehet, már idősek, nem tudnának megérteni minket, sem pedig a fájdalmat, amit magunkban hordozunk. Ezért úgy döntünk, hogy Istenre bízzuk a haragunkat és sérelmeinket, aki feltétel nélküli szeretettel szeret minket, és mindenkivel – szüleinkkel is – igazságosan és irgalmasan bánik.

Ezután kérjük Istent, hogy Szentlelkével töltsön be, és tisztítson meg minden nehezteléstől és haragtól!

Lássunk egy másik példát, amikor a béketűrés a legjobb megoldás. Tegyük fel, hogy a főnökünk igazságtalan velünk szemben. Miközben a lehetőségeinket mérlegeljük, eszünkbe jut, hogy már több kollégánk is összeütközésbe került vele az elmúlt időben, mert ők is úgy érezték, méltánytalanul bánt velük. Már egyikük sincs a cégnél... Arra a következtetésre jutunk, hogy a főnök érzéketlen és szeszélyes ember, ha beszélnénk vele, az valószínűleg csak tovább rontana a helyzeten. Átgondolva, hogy a családot el kell tartani, vagy nyugdíj előtt állva mostanság nem könnyű

álláshoz jutni, úgy döntünk, hogy túltesszük magunkat a sérelmünkön. Persze ettől még a főnök iránt táplált érzéseink és a róla alkotott véleményünk nem változik meg. Ha lemondunk a konfrontációról, egyetlen lehetőségünk marad: a főnökünket is, a haragunkat is Istenre bízzuk, és eltekintünk attól, hogy érvényt szerezzünk igazunknak. A főnökünkkel való kapcsolatunkon ez nem változtat, de legalább a harag nem köti le érzelmi és fizikai energiánkat.

Gyakran kerülhetünk olyan helyzetbe, amikor a sérelmeinken való felülemelkedés a leghelyesebb megoldás. „Az értelmes ember türelmes, díszére válik, ha megbocsátja a vétket." (Péld 19,11) Bízzuk a haragunkat Istenre!

Az esetek többségében azonban a haragot kiváltó személlyel való szeretetteljes konfrontálódás a helyes megoldás. De ennek a módját majd a következő részben olvashatjuk. A témával kapcsolatosan felmerült észrevételeiket és kérdéseiket továbbra is a szerkesztőség címére várjuk!

Babály András

A megbocsátásról

„Boldogok, akiknek megbocsátották gonoszságait és elfedték bűneit." (Zsolt 32,1)

Üdvösségünk kérdése nem annyira azon dől el, hogy mennyit jártunk templomba, mint azon, hogy mennyire szerettük a körülöttünk élőket, és mennyire bocsátottunk meg az ellenünk vétkezőknek.

Már az Ószövetségben is számos felszólítást találunk a megbocsátásra, Jézus pedig kiemelten fontosnak tartja a kiengesztelődést Isten és az ember, de az ember és embertársai között is. Amikor a Miatyánkban naponta kérjük az Atyát, hogy úgy bocsássa meg bűneinket, ahogyan mi is megbocsátunk másoknak, vajon megvizsgáljuk-e a kapcsolatainkat? Bevilágítunk-e lelkünk sötétebb zugaiba, hogy rejtőzik-e bennünk harag, neheztelés mások iránt?

A valódi, őszinte megbocsátás a lelki egészség alapfeltétele, sőt – ez ma már közismert – a testi egészségé is; hiszen a tartós neheztelés, harag mindenképpen kihatással van a szervezetre, betegségeket okoz. Mégis, sok keresztény ember számára semmi sem okoz akkora nehézséget, mint az embertárssal való kiengesztelődés. A titkolt gyűlöletet már felismerni sem könnyű, sokszor magunk előtt is tagadjuk („én nem haragszom, csak..."). A legnagyobb pusztítást talán a családi kapcsolatokban hosszú idő alatt kialakult, szinte megcsontosodott ellentétek végzik, hiszen otthon újra meg újra, naponta szembesülünk a másik bűnével, ő a miénkkel, és nincs hova menekülni előle – legfeljebb csak magunkba zárkózhatunk be védekezésképpen, vastag falakat építve magunk körül.

A szívünkben mélyen gyökerező neheztelésre mindegyikünk számtalan okot tud felhozni, melyek többnyire a másikban keresendők. Embertársunk hibái, amiken nem hajlandó változtatni, a bűnei („ezt mondta nekem, ezt tette velem") – mind jogalapul szolgálnak, hogy megítéljük, megvessük őt, és ne kelljen megbocsátó, szeretetteljes lelkülettel közelebb lépni hozzá.

Pedig életfontosságú mind földi, mind örök életünket tekintve, hogy ne gyűjtögessük az életünk során minket ért sérelmeket, mert a „batyu", ha sohasem ürítjük ki, egyre nehezebb lesz, a magunkkal hurcolt fájdalmaink, megbántottságaink súlyát előbb-utóbb nem bírjuk elviselni, belerokkanunk.

Mit tegyünk tehát? Hogyan szabaduljunk meg a súlyos tehertől? Ne akarjuk megtartani magunknak, hanem tegyük oda Annak a vállára, Aki elveszi és elviszi a világ bűneit! Sokszor azért is tartogatjuk a sérelmeinket, hogy legyen mit védőpajzsként magunk elé tartani, mártír mivoltunkat a világ elé tárni – mintha ez adná értékünket! Jézus azonban önmagunkért szeret minket, és ha ennek fényében látjuk magunkat, nem pedig a mások rólunk alkotott véleményének tükrében, akkor már nincs szükségünk védekezésre, magyarázkodásra. Ha merünk lemondani megbántottságunkról és ítéleteinkről, bölcsességet, alázatot kapunk cserébe ajándékul – és bűneink bocsánatát.

Ne féljünk elengedni haragunkat és szelíddé válni! Jézus azt mondta, hogy boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld. Nem pipogya, gerinctelen gyengeségre gondolt – sokan ettől való félelmünkben nem merünk megbocsátani, az önérzetünkre hivatkozva. A görög eredetiben azonban a szelídként fordított „praisz" szó szerepel, ami szelíd erőt jelent. Azt az erőt, amely megtorolhatná a sértést, de nem teszi. Amely visszavághatna, de inkább megbocsát. Jézus ilyen volt.

Hogyan kell megbocsátani? Valaki egyszer azt mondta: megbocsátani annyit jelent, mint elfogadni a másik bűnének következményeit. Évekkel ezelőtt Magyarországon oktalan fiatalok megöltek egy protestáns misszionáriust. Felesége egy idő elteltével visszatért, hogy kifejezze bocsánatát férje gyilkosainak. Meg kellett tanulnia elfogadni a tényt – rettenetesen nehéz lehetett –, hogy a férje többé nincs mellette, egyedül kell élnie mások bűne miatt. Amikor ez sikerült neki, eljött, hogy elmondja, mennyire sajnálja ezeket a fiatalokat, hogy felnőtt életüket egy ilyen tettel és börtönnel kezdték, és megbocsátásáról biztosította őket. Az asszony tanúságtétele sok emberre nagy hatással volt.

Hogyan kell megbocsátani? Ahogyan Isten megbocsát nekünk. Szeretetével betakarja, elfedezi bűneinket. Nem tartja többé számon. „Mert amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy az ő irgalma azok számára, akik őt félik. Amilyen messze van kelet a nyugattól, olyan messzire veti tőlünk gonoszságainkat." (Zsolt 103, 11-12) „Megbocsátom bűnüket, és vétkükre nem emlékezem többé." (Jer 31,34)

Ne számolgassuk, jegyezgessük mi sem embertársaink vétkeit!

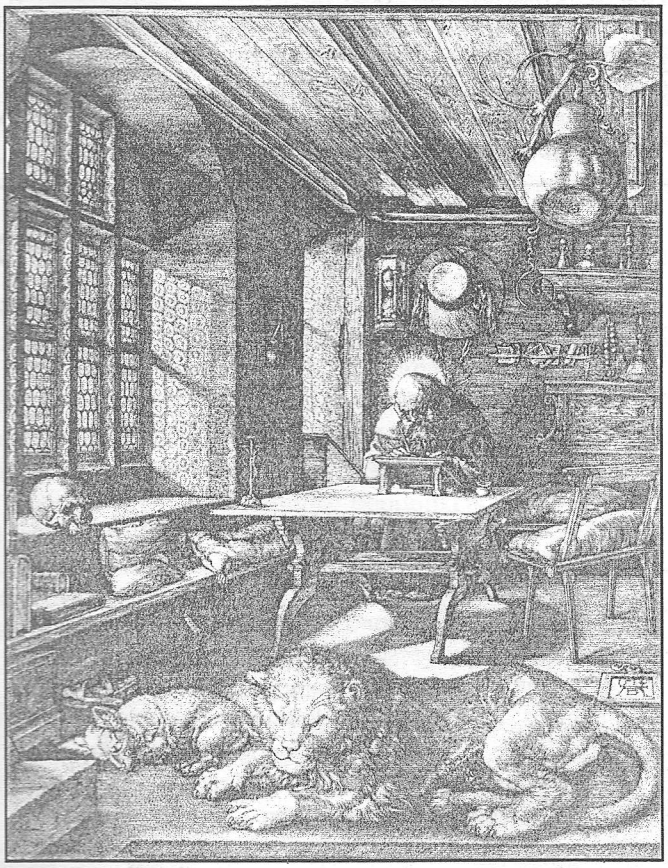
Popovicsné Palojtay Márta

Albrecht Dürer, a német Leonardo

Szülővárosának, Nürnbergnek, de az egész német művészetnek is egyik legnagyobb alakja és büszkesége. Művészete két korszak, a gótika és a reneszánsz határán áll, a kései gótikában gyökerezik, és hatalmas ívben vezet át a reneszánszba. Önarcképei, naplója, elméleti írásai és levelei egy szüntelenül kutató, önmagát ellenőrző és tudatosan fejlesztő művészegyéniségről vallanak. Festő és grafikus, realista és titokzatos látomások szerzője, bár az olasz művészet elbűvöli, mégis az Észak hagyományát folytatja.

Albrecht Dürer, a mélységesen vallásos és Bibliát olvasó, igen művelt és sokoldalú művész azt állította, hogy a zsenialitás Istentől származik, de a német műhelyekben a gondosan elvégzett munka szüksége ivódott bele. Dürer bensőséges hittel és életörömmel, de amellett biztos kézzel festette képeit. Műveiből bensőséges áhítat árad. Kétszer is járt Olaszországban, késői műveiben elsajátította az olasz reneszánsz nagyvonalú egyszerűségét, de szellemében mindig német maradt.

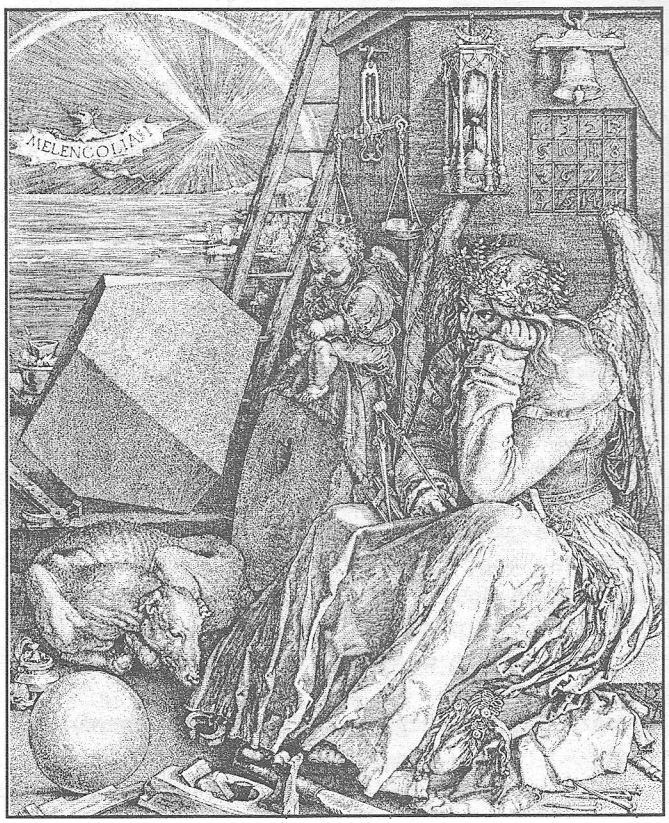
A mai napig még egyetlen művész sem szárnyalta túl Dürer rézmetszeteinek művészetét. Rajzain épp oly szeretettel kezel minden apró részletet, mint a quattrocento mesterei. Nagyszámú fametszete és rézkarca maradt ránk. Bibliai és mitológiai alakokon kívül szívesen festett parasztot és katonát, lovagot és úrhölgyet, fantasztikus alakokat. A vésője alól kikerülő művek közül méltán tartoznak a „mesteri rézmetszet"-ek közé a *Lovag, halál és ördög*, *Szent Jeromos* és a *Melankólia*. Mindegyik olyan

Szent Jeromos

gazdag és titokzatos, hogy századok óta hiába próbálkoznak bővebb értelmezésükkel.

Albrecht Dürer: A Szentháromság imádása

Dürer jó néhány lapjának jelentését máig sem fejtették meg. Közöttük a *Melankóliát* sem. Kevés művet elemeztek ily bőségesen és ily eredménytelenül. A hatalmas nőalak, a magába roskadva ülő szárnyas Géniusz körül különféle tárgyak, tudományos műszerek, mértani testek, könyvek hevernek. Fölötte a bűvös számnégyzet, a gömb, a homokóra, a csengő, a mérleg, alattuk malomkeréken kis szárnyas Ámor, a földön pedig egy kiéhezett kutya fekszik összekuporodva. Mindez furcsa hideg fényben úszik. Néhány tárgy az idő mérésére szolgál, mások abban segítik az embert, hogy egy adott helyen feltalálja magát. Mégsem képesek őt boldoggá tenni... Dürer szavaival élve: „A mi felismeréseinkben megbúvik a hazugság és a sötétség, mely annyira belénk ivódott, hogy még a tapogatózás sem segít... A jó és a rossz azért hever az emberek előtt, hogy a bölcs választhasson..." Korunk embere, nem ismerve e szimbólumok értelmét, csupán a mű összhatását tudja érzékelni: a léten való töprengés komor hangulatát, amely a szellem nagyjainak gyötrő óráit idézi.

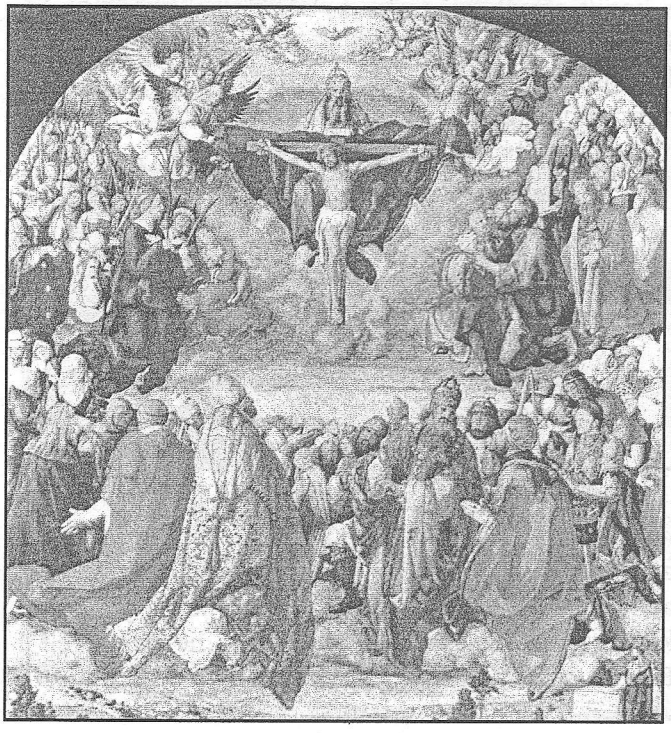
A tétlen önemésztés álomlátomása után készítette Dürer a szorgos tevékenységet dicsérő *Jeromosát*. A tar fejű, szakállas egyházatya szemlátomást nagy munkában van: a Bibliát fordítja görögből latinra. Körülötte minden a lélek nyugalmára vall. Az otthonos környezetben elveszti

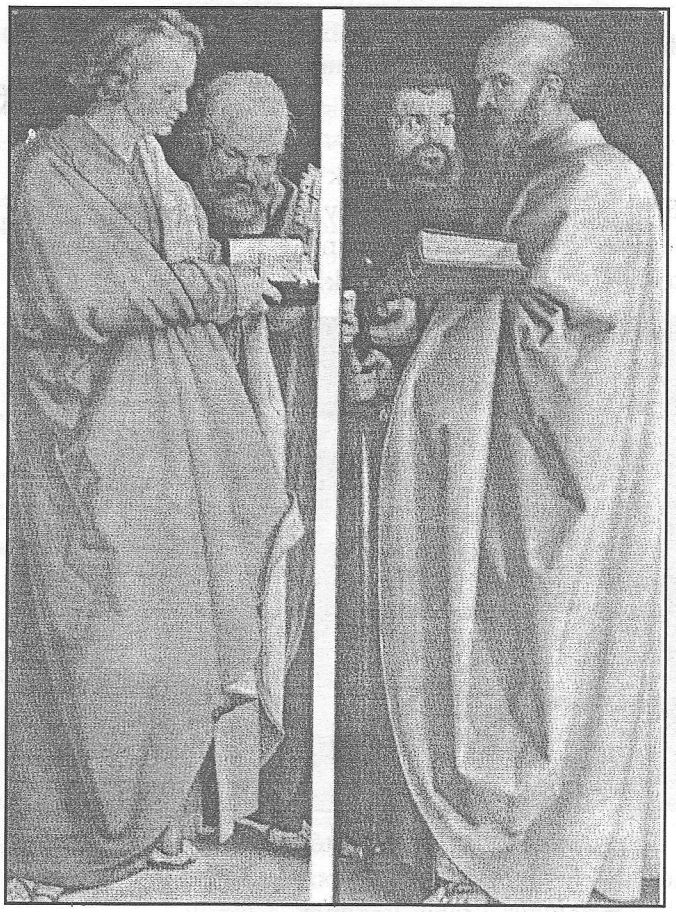
félelmetes jelentését az ablakpárkányon heverő koponya, és a tudós szent kísérője, a sörényes oroszlán békésen megfér a mancsai előtt alvó kutyával. A derűs életkép szöges ellentéte a párjának. A *Melankólia* elgondolkodtat, töprengésre indít, szorongást kelt bennünk, a *Jeromos-lap* pedig bensőséges hangulatával feloldja ezt a feszültséget. A harmadik lapon pedig a félelmet nem ismerő Lovag Krisztus harcosa, aki a rá leselkedő veszélyek ellenére tántoríthatatlanul a tökélyt keresi.

Dürer szépsége nem a tökéletes és szép emberi forma, hanem a szellemi erő. Főereje a sokoldalú jellemzésben és felfogásának mélységében van. Festményei közül a reneszánsz szellemiség legcsodálatosabb megnyilvánulásaként tartják számon a *Szentháromság imádását* (1511, Bécs, Kunsthistorisches Museum). Az Atyaisten császári koronában a keresztre feszített Fiát tartja. Az angyalok szétnyitják köpenyének szárnyait, egyben a kínszenvedés attribútumait hozva. A dicsőség és a könyörület trónját megszámlálhatatlan embersokaság imádja. Fent, Isten jobbján Mária a vértanúkat vezeti, a bal oldalon Keresztelő Szent János irányítja a szentek és próféták menetét. Lejjebb láthatók az ég világos foltjaival elhatárolt, félkör alakban elhelyezkedő hívők: balról a pápával az élükön az egyháziak, papok, szerzetesek, jobbról a császár és mögötte a főnemesektől a parasztokig az akkori társadalmi rendek. Dürer a szentek imádását mutatja be, vagyis a mennyei, dicsőséges és a földi, küzdő egyházat egyaránt, mely az ítélet napját követően Isten királyságában majd egyesül. Dürernél minden szent ismertetőjeggyel van ellátva: Dávid szakállal, Mózes a parancsolatok kőtábláival, Ágnes báránnyal, Katalin a kínzókerékkel... Az ünnepélyes hangulatú látomás legalján tóparti táj, jobb szélen Dürer áll magányosan, a kép feliratával.

Dürer utolsó főművét, a Münchenben őrzött *Négy Apostolt* (1526, Alte Pinakothek) a mester művészi és szellemi végrendeletének tekintik. Eredetileg oltárszárnyaknak szánta őket, de végül is nem készült el a középső tábla, így a két apostolpáros a nürnbergi városházába került. Az egyiken Szent János és Szent Péter, a másikon Szent Márk és Szent Pál. A négy szent a négy különböző vérmérsékletet testesíti meg, avagy a hit megélésének négy módját képviseli. A fiatal, energikus János a szangvinikus jellemet reprezentálja, Péter a szenvtelen, flegmatikus magatartását, az elmerengő Pál melankolikus nyugalmával és monumentalitásával nyűgöz le, míg Márk a szenvedélyes embert testesíti meg, szeméből heves indulat villan fel.

A Szentháromság imádása

Négy apostol

Monumentalitás és a vele járó egyszerűség, rendkívüli kifejezőerő és nemes összhang jellemzi Dürer utolsó remekművét. Apostolai méltóságos tartásuk és a lélekrajz mélysége révén Leonardo *Utolsó vacsorájának* apostolaival rokonok. Csak keményebbek – szinte kőszobor figurák –, és tekintetükben szorongásos nyugtalanság izzik. A belső vívódások feszültsége. Igazában Michelangelo prófétáinak északra szakadt testvérei.

A vallásos Dürert nagyon megrázza a reformáció radikalizmusa és a katolikusok üldözése, a bizonytalanság és káosz légköre. Egy álom gyötri, amelyben a világot és Németországot az özönvíz pusztítja. A rettenetes víziót leírja és meg is festi.

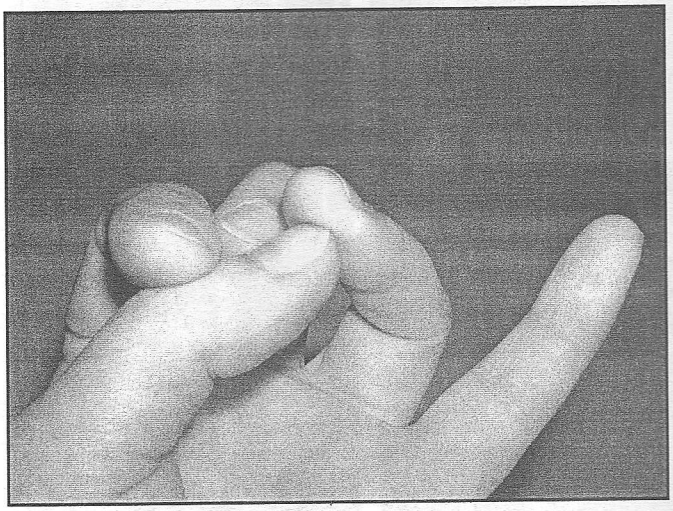
Dürert már élete során csodálják. Rézmetszetei filozófusok és költők érdeklődését is felkeltik; keresettek a műgyűjtők körében, a 19. században pedig igazán kultikus tárgyakká válnak a romantikusok körében, főleg Németországban.

Összeállította: Riskó Mariann

Bernáth Zsolt

A veszekedő ujjak

Megesik, hogy a kezünk ujjai is összevesznek. Elhiszitek, vagy sem, bizony megtörténhet. Saját fülemmel hallottam, hogy van ilyen, és ha gondoljátok, most elmesélem nektek.

Egy nyári délutánon történt. A középső ujjam lustán kinyújtózott, majd büszkén kijelentette:

– Én vagyok a világ közepe!

A többiek csak bámultak.

– Mi vagy te? – kérdezte a gyűrűsujj.

– A világ közepe – ismételte az előbbi. – Mindent hozzám viszonyítanak. Még titeket is – tette hozzá, és nagyképűen kihúzta magát.

A gyűrűsujj kicsit összeráncolta a homlokát, de nem volt rest a válasszal.

– Aha! – mondta. – A világ közepe. És akkor mit szóljak én? Rám aranygyűrűt húznak, feldíszítenek, és mindenki, aki szerelmes és házasodni készül, engem bíz meg, hogy ezt világgá kürtöljem.

A mutatóujj mindeddig csendben hallgatott, most felnevetett.

– Gyerekek, nincs jobb dolgotok? Nézzetek rám! Észrevettétek már, hogy a ti cicomátok, hatalmas világközepetek nem ér az égvilágon semmit, ha munkáról van szó? A gazda engem vesz elő, ha mutatni kell valamit, ha dorgálni kell valakit, és ha megkóstolja a krémet a tortán, akkor is engem hív segítségül. Ti csak kolonc vagytok a nyakán, semmi más! Ezt vegyétek tudomásul.

Ezt már nem hagyhatta szó nélkül a hüvelykujj.

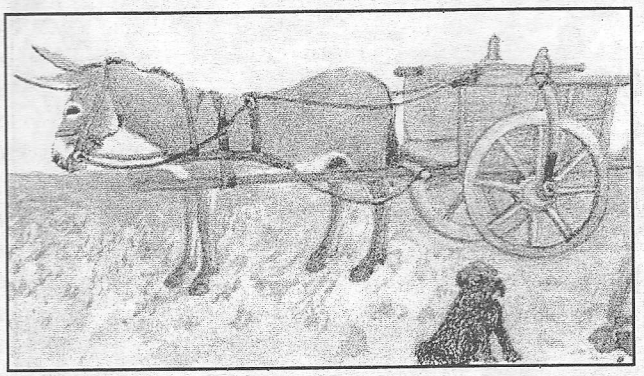
– Méghogy kolonc! – füstölgött. – Nekem mondod ezt, aki nélkül a gazda nem lenne képes semmit megfogni, nem tudna kapaszkodni, és még azt se tudná megmutatni a világnak, hogy minden rendben van? Miről beszéltek? Bár ami igaz, az igaz, van itt egy közülünk, aki tényleg nem csinál semmit.

Minden szem a kisujjra szegeződött, aki eddig békésen aludt. Az ujjak bólogattak. Elfelejtették már a bosszúságaikat, mert végre akadt valaki, akit közösen lehetett szidalmazni. Felháborodva morogtak egy ideig, ám a kisujj rá se hederített az egészre.

Kényelmesen elnyújtózott, és azt álmodta, hogy egy kisgyerek kapaszkodik belé meleg kezecskéjével, így vezeti őt az édesapja. Ennyi elég volt a legkisebb ujjacskának, és nem törődött az acsarkodó többiekkel.

A bölcs szamár

Az egyik nap a földműves szamara beesett a kiszáradt kútba. A szerencsétlen állat órák hosszat kétségbeesetten ordított, míg gazdája megpróbálta kitalálni, mitévő legyen. Végül elhatározta, nem menti ki a szamarat, mivel az már amúgy is öreg, s a kiszáradt kutat is be kellene fedni. Összehívta hát összes szomszédját, hogy segítségére legyenek. Mindnyájan lapátot vettek a kezükbe, és elkezdték betemetni a kutat szeméttel. Amikor a szamár rájött, hogy mi történik, még szánalmasabban ordított, majd, mindenki csodálkozására, elhallgatott. Mikor már jó sok szemetet belapátoltak, a gazda betekintett a kútba, s meglepődött azon, amit látott. A szamár elképesztő dolgot csinált: a hátára hullott szemetet lerázta magáról, majd ráállt. Ahogy a gazda szomszédjai folytatták a lapátolást, úgy rázta le a szamár a hátáról a szemetet, s került egyre magasabbra. Végül pedig, mindenki ámulatára, elérte a kút peremét, s akkor hirtelen kiugrott és elszaladt.

Az életben reánk is különféle szemetet dobálnak. Fontos, hogy kikerüljünk a mélyről, lerázzuk a szemetet és ráálljunk. Minden baj egy lépés lehet a magasba. Még a legnagyobb mélységből is kijuthatunk, csak ne álljunk meg, s ne adjuk fel! Rázzuk le a szemetet, és álljunk rá!

Bibliai vetélkedő kérdései

Kérdések Kivonulás könyvéből

1. Miért tették Mózest kosárban a sás közé?
a) testvérei nem szerették őt;
b) a fáraó megparancsolta, hogy minden héber fiút a folyóba kell dobni;
c) szegény volt a családja és nem tudták őt felnevelni

2. Mit kért Isten Mózestől?
a) menjen el Mádián földjére, és onnan vegyen magának feleséget;
b) keresse meg rég nem látott szüleit;
c) menjen el Egyiptomba és vezesse ki a zsidó népet a sanyargatásból.

3. Hogyan jelent meg Isten Mózesnek?
a) tűz lángjában egy csipkebokor közepéből;
b) egy hatalmas felhőből hallott szózatot;
c) egy simogató szellőben.

4. Ki mondta kinek?
a) „Nem hisznek majd nekem, és nem hallgatnak szavamra."
b) „Menjetek, fogjatok családonként egy-egy állatot, és vágjátok le."
c) „Rajta, készíts nekünk isteneket, hogy előttünk járjanak!"

5. A négyzetben valamilyen logika szerint egy mondatot rejtettünk el. Keresd meg, melyik az a mondat!

E	M	M	E	L	...
L	E	T	R	É	,
L	K	É	V	E	L
E	L	N	E	T	S
Ö	T	T	E	M	I
T	L	Ö	T	L	E

Válasz a Bibliai vetélkedő kérdéseire

MÁTÉ EVANGÉLIUMA

1. Miről lehet felismerni a hamis prófétákat?
c) Gyümölcseikről

2. Ki mondta kinek?
a) Te is a galileai Jézussal voltál! *(Egy szolgálólány Péternek)*
b) Ezeket mind neked adom, ha leborulva imádsz engem. *(A Sátán Jézusnak)*
c) Add ide nekem egy tálon Keresztelő János fejét. *(Heródiás lánya Heródesnek)*
d) Távozz előlem, Sátán! Botrány vagy nekem, mert nem Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével. *(Jézus Péternek)*
e) Vétkeztem, elárultam az igaz vért. *(Júdás a főpapoknak és véneknek)*

3. Mit nem vettek magukhoz az ostoba szüzek?
b) Olajat.

4. Hol találhatóak a következő igerészek?
a) Mert éheztem és ennem adtatok, ... *(Mt 25, 35)*
b) Uram! Hányszor vétkezhet ellenem a testvérem, ... *(Mt 18, 21)*
c) Mindaz, amit szeretnétek, hogy megtegyenek nektek az emberek, tegyétek meg ti is nekik. *(Mt 7, 12)*

5. Folytasd!
Boldogok a tisztaszívűek, *(mert ők meglátják Istent)*

A válasz az újságban van helyes megfejtése (2005/5. sz.)

1. Kikkel dolgozott együtt Perugino a vatikáni Sixtus-kápolna egy részének díszítésében? *(Botticellivel, Chirlandaioval, Rossellivel és Signorellivel)*
2. Kit tartanak az útonjárók patrónusának? *(Szent Kristófot)*
3. Mit kell először is magunk előtt beismerni, ahhoz, hogy bocsánatot tudjunk kérni, meg tudjunk bocsátani, és el tudjuk fogadni mások megbocsátását és bocsánatkérését? *(meg kellene alázkodnunk a másik előtt)*
4. Minek a megáldására került sor június 18-án, Ungváron? *(Megáldották az új római és görög katolikus templom alapkövét és területét)*
5. Hol volt az Egyházmegyei Hittanverseny jutalomtábora? *(Szinyákon)*
6. Kiknek a búcsúja volt június 25-26-án Máriabesnyőn? *(A kárpát-medencei összmagyarság búcsúját tartották)*
7. Kit szentelt pappá Majnek Antal püspök atya június 27-én Munkácson? *(Németh Sándort)*
8. Mikor és hol vette kezdetét II. János Pál pápa boldoggá avatási eljárásának egyházmegyei szakasza? *(június 28-án a Lateráni Szent János-bazilikában)*
9. Hol volt Mikulyák László diakónus szentelése? *(Técsőn)*
10. Kinek a lelkigyakorlata lesz Ungváron, augusztus 12-14. között? *(Roska Péter atyáé)*

A válasz az újságban van kérdései

1. Melyik egyházmegyei programon vettek részt remeték?
2. Mi a boldogság neve?
3. Mely helységekben járt kárpátaljai látogatása alkalmával Christoph Schönborn bécsi bíboros érsek?
4. Milyen szándékra zarándokoltak el a Munkácsi Egyházmegye hívei Máriapócsra?
5. Melyik napon van a magyar szentek és boldogok emléknapja?
6. Mit jelent a „praisz" szó?
7. Milyen gyűjtésből származó Úrangyalát énekeltek a III. Egyházi Énektáborban?
8. Mivel válaszolhatunk, ha az erőszakkal szembesülünk?
9. Honnan származik Varga Tarziciusz, az új örökfogadalmas ferences testvér?
10. Hány alkalommal volt szentmise a Hit és Fény közösség nyári táborában?
+1. Melyik év melyik napján szentelték fel a munkácsi Tours-i Szent Márton székesegyházat?

A rejtvények megfejtéseit 2005. november 10-ig kérjük beküldeni a szerkesztőség címére!

HUMOR

– Mondd, miért tetted a kutyádat kalitkába?

– Holnap hozzák az új kanárit, és azt akarom, hogy a macska féljen a kalitkától.

– Éttermünk különlegessége a csiga!
– dicsekszik a pincér a vendégnek.
– Tudom! Tegnap ő szolgált ki.

Az agresszív kismalac összefut a jótündérrel.

– Teljesítem két kívánságodat.

– Varázsolj abba a fába egy kihúzhatatlan szöget!

– Íme! Mi a második?

– Húzd ki!

Az öreg néni megbetegszik és hívatja a papot. A házbeliek azonban nehezen szánják rá magukat, hogy elmenjenek a plébániára. Erre a néni az ágyból:

– Látom én, hogy senki sem akar menni az atyáért. Hozzátok ide a papucsomat, én majd elmegyek érte.

Házastársak veszekedés közben:

– Jobb lett volna, ha kétszer átgondolom, kihez megyek feleségül!

– Nekem elég lett volna, ha csak egyszer átgondolom!

– Pincér, békacombja van?

– Nem, kérem. Én a reuma miatt járok így.

A cirkuszban a bohóc fellépésekor az egyik néző megjegyzi:

– Nagyon szomorú dolog egy életen át játszani a hülyét.

Erre a bohóc visszaszól:

– Tegyen úgy, mint én. Én csak negyedóra hosszat játszom a hülyét.

– Azt mondják, Szabóék nagyon gazdagok.

– Ugyan, ez csak mese. A múltkor váratlanul beléptem hozzájuk, és mind a ketten egy zongorán játszottak.

Két fiatal anyuka dicsekszik egymásnak:

– Az én egyéves kisfiam olyan ügyes, hogy már menni tud.

– Az semmi! Az én hároméves fiam olyan okos, hogy még mindig cipelteti magát.

Egy ötéves kisfiú imádkozik:
„Istenem, add, hogy beteg legyek, és hogy a vitaminok ne a spenótban, hanem a kalácsban legyenek!"

– Fogadjunk, hogy senki sem ismer Önre, ha leborotválom a szakállát – mondja a fodrász a vendégnek.

– Fogadjunk, hogy akkor Önt sem fogják felismerni!

Életből vett történetek

A rádió egyik vetélkedő műsorában a a következő kérdést tették fel:

– Melyik a legszebb mondat, melyet a férj a feleségnek mondhat?

Sok huzavona után egy fiatalasszony nyerte el az első díjat.

Szerinte a feleség számára legszebb mondat az, melyet akkor mond a férj, amikor éjjel kettőkor sírni kezd a baba:

„Maradj csak, majd én megyek!"

Egy anya meséli:

Ötéves kisfiam kérdezte tőlem nemrég:

– Mit mondanak az emberek egymásnak, amikor megházasodnak?

– Megígérik, hogy szeretni fogják egymást és kedvesek lesznek egymáshoz – válaszoltam neki.

– Akkor te nem vagy mindig házasodott, mami?

Néri Szent Fülöp éleseszű ember volt. Halljuk, hogyan akart egy asszonyt mások megszólásáról leszoktatni.

Megkérte az asszonyt, vegyen neki egy tyúkot a piacon és visszafelé jövet mindjárt kopassza is azt meg. Nagyon szeles nap volt.

Mikor az asszony beállított Néri Szent Fülöphöz a tyúkkal, a szent megdicsérte őt és azt mondta neki:

– Most pedig hagyja itt, kérem, a tyúkot, és hozza ide nekem a tollait is.

– Hát az lehetetlen! – kiáltott fel az asszony. – A szél széjjelhordta azokat!

Erre Néri Szent Fülöp nagyon komolyan így szólt:

– Ugyanilyen lehetetlen jóvátenni az Ön megszólásait is!

(A Tanít az élet c. könyv alapján)

MEGVILÁGOSODÁS

A bölcs azt tanácsolja a tudósnak, hogy menjen ki az esőre és tárja az ég felé a karjait. Ettől megvilágosodik.

Másnap a tudós közli a bölccsel:

– Követtem a tanácsát és csurom víz lettem, ráadásul közben tiszta hülyének éreztem magamat.

– Első megvilágosodásnak nem is rossz – mondta a bölcs.

MEGFEJTŐK

Bibliai vetélkedő

Barna Mária (Csap)
Bodák Hajnalka (Técső)
Bucsok Sándor (Nagyszőlős)
Demjén Katalin (Rát)
Ferenc Beáta (Rát)
Kohut Oreszt (Ungvár)
Szabó Viktória (Bakos)
Szviscsu Marina (Nagyszőlős)

A helyes megfejtést beküldők közül *Ferenc Beáta* ráti olvasónk nyert könyvjutalmat.

Gratulálunk!

A válasz az újságban van

Barna Mária (Csap)
Boda Attila (Beregszász)
Bodák Hajnalka (Técső)
Bucsok Sándor (Nagyszőlős)
Demjén Katalin (Rát)
Gergely Georgina (Nagymuzsaly)
Kohut Oreszt (Ungvár)
Kovács Ivetta (Ungvár)
Molnár Vivien (Nagymuzsaly)
Pénzelik István (Munkács)
Szviscsu Marina (Nagyszőlős)

Könyvjutalomban *Molnár Vivien* nagymuzsalyi olvasónk részesült.

Gratulálunk!